THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

سال (95) اربع 16 سيپٽمبر 2026ع 03 ربيع الثاني 1448ھ صفحا 6 · ملهه 30 ويهه شمارو (32)

وزيراعظم جي حڪر تي پمز نرسري ۾ باهه لڳڻ جي واقعي جي جاچ لاءِ جوڙيل ڪميٽي جي مڪمل رپورٽ جاري

پمز سانحو: موثر حفاظتي انتظام تبديل نہ ڪرڻ تي اعلىٰ انتظاميا بنيادي اداراجاتي نمبيوار قرار

رپورٽ ۾ پيشيواراڻي ۾ ميٽ تي رٽل لميٽل لنتظاميا، مضبوط ريگوليٽري نگراڻي ۽ موثر ڪمپلائنس جي نظر، جي ڪمي بڌائي. فائر سيفٽي لنساني جانين جي تحفظ ۽ برقي حفاظت آڏ ڪاڻ جي سفارش

معمير خطرن ۾ آڻڻ جي ڪري موثر حفاظتي انتظامن تبديل نہ ڪرڻ تي پمز ۽ اعلىٰ انتظاميا تي بنيادي اداراجاتي نمبيواري. لاڳو ٿيل ٽيڪ. مقامي برقي خرابي سان باهه لڳڻ جو امڪان قوي آهي. انڪوائري ڪميٽي

باهه لڳڻ باري مواد ۽ لڪيسجن باهه جي شدت ۽ انڌائور ڪيب نرسري ۾ گنجائش کان وڌيڪ بار. محدود لنخلا جي صلاحيت لنتظامي ڪارووين کي متاثر ڪيو. قومي وزارت صحت پاران انڪوائري رپورٽ جاري ڪئي رائي

باهه جي نتيجي ۾ 15 نئين جانين پاران 14 فرٽ ٽپا ڇڪجن نہ ڪڻ محفوظ رهيو. جاچ ڪميٽي باهه لڳڻ جي سببن ٻي نہ ٻرائن جي سنگين نتيجن ۽ تباهي لنديندڙ صورت اختيار ڪندڙ عمل جو پڻ نڪصيلي جائزو. رپورٽ

فرٽ لائين عملي باهه لڳڻ جي ڪجهه سيڪنڊز ۾ ڪارووائي ڪئي. سي اي ايس رڪارڊ موجب ايڪسٽرنل نوٽيڪيشن (باهوٽين امداد) 6 لڳي 54 منٽ جڏهن تہ ٻجهائڻ 6 لڳي 55 منٽ ۽ آپريشنل آمد 7 لڳي 10 منٽن ٻڌ ٿيل ٻڌ ٿي

نيمبيو. ۽ گنجائش کان وڌيڪ بار. محدود لنخلا جي صلاحيت لنتظامي ڪارووين کي متاثر. نئين جاڙيل پاور جي لاءِ بلقاعده مشق شده هنگامي نظام جي عدم موجودگي ريمڪير کي محدود ڪيو

راولپنڈي: جاڙي شهر ۾ برسات بعد ڪهيئن ۽ رستن تي پاڻي سان ماڻهو ڪاري رهيا آهن

"وفاقي حڪومت هوش سان ڪر وڃي ۽ پيٽروليم ليوي ختم ڪري" سنڌ حڪومت جو مطالبو

پيٽروليم شين جي وڌندڙ آڇون سبب عوام پريشان آهي. حڪومت پيٽرول تي في ليٽر 100 روپين کان وڌيڪ ليوي اڌڪاڙي رهي آهي، اها ليوي ختم ڪئي وڃي: صوبائي وزير شرجيل ميمڻ

سنڌ اسيمبليءَ جي اجلاس دوران پيٽروليم، شين جا آڇ ڪهڪشائي بلبت پي ٽي آ جي ميمبر محمد اويس لهراڻ پيش ڪيو. جنهن جي صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ پرپور حمايت ڪئي

متحده 2008 ۾ ۽ پيٽرول جي قيمت ۾ رڳو هڪ روپيو وڌائي تي حڪومت کان ڏاڙ ٿي وئي هئي، جيڪي ماڻهو هن وقت وفاقي کابينا ۾ ويٺل آهن. انهن کي ان معاملي تي گالهائڻ گهرجي

اسان قرارداد جي پرپور حمايت ڪريون ٿا ۽ وفاقي حڪومت کان مطالبو ڪيون ٿا تہ پيٽروليم ليوي ختم ڪئي وڃي، عوام کي پيٽروليم، آڇون سڌو وڌندڙ بار مان چوٽڪارو ڏياري: وزير اطلاعات

شين جي وڌندڙ آڇون سبب عوام پريشان
آهي حڪومت پيٽرول تي في ليٽر 100

پيٽروليم ليوي بابت پي پي آ واري نمائندي جي حمايت

پيٽروليم

راولپنڈي (رپورٽ: مجيد عباسي) سنڌ سمماڻ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ

پاڪستان ۾ گذريل چار ڏينهن ۾ ٻوڏ دوران انڪل 7 هزار ماڻهو فوت ٿيا: وفاقي حڪومت

17 هزار زخمي يا مستقل معذور، 4 ڪروڙ ماڻهو هن گهر ٽي چڪا آهن: موسمياتي تبديليءَ واري وفاقي وزير مصدق ملڪ

اهو رڳو 100 ڪ هزار يا 10 لک ماڻهن جي ٻوڏ آهي جو 4 ڪروڙ ماڻهن جي ٻي گهر ٽيڪ جو معاملو آهي. جيڪو ٻڏيل مڪان ڪال وڏيڪ آهي

لوڻي ويل اسڪول، مسجد، ڪچا گهر ۽ هزارين سالن جي تهذيب جي ٻڏ ٽيل ماڻهن کي ڏس وڃي تہ موسمياتي تبديلين جو انڊاڙين جو انڊاڙو ٿي ٿو

ڪراچي: سينئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ سنڌ اسيمبليءَ جي اجلاس کي خطاب ڪري رهيو آهي

اجلاس دوران پيٽروليم شين جا آڇو ڪهڪشائي ڪئي وڃي سنڌ اسيمبليءَ جي

اسلام آباد (اڻي پي پي) ساحليائي هر آهڪي واري وفاقي وزير

ء ساحوليائي هر آهڪي واري وفاقي وزير مصدق ملڪ چيو آهي: سينيٽ چيئرمين

پرڏيهه مان مرڪليل ٽائو ڪوپي معيشت لاءِ انتهائي اهر آهي: سينيٽ چيئرمين

ٻاهرين مالڪن ۽ رهنڌڙ پاڪستانين جي حق ۽ ملڪي ۽ ملڪيت جي تحفظ رياست جي ذميواري آهي

اسلام آباد (اڻي پي پي) سينيٽ چيئرمين

اسلام آباد (اڻي پي پي) سوسياليٽ تبديليءَ

پاڪستان ۽ لبنان وچ ۾ هاڪسگرڊي جي خاتمي سميت مختلف شعبن ۾ تعاون وڌائڻ تي اتفاق

ڪهڙ معاملن باري وفاقي وزير محسن نقوي سان لبنان جي ڪهڙ وزير احمد الحجار ملاقات ڪئي. وڌڻ جي مطابق ٻي پڻ ڪڍائي

شيخ قاسم اسپيڪريشن. مني لانڊرنگ ۽ سائبر ڪرائمز جي موثر حل لاءِ ڪليل حصيداري کي سکڻ ڏيڻ تي ٻر اتفاق

ٻنهي ماڻهن ڏهشتگردن ۽ ٻرڪ ماڻهڙا جي خاتمي لاءِ انٽيليجنس شيئرنگ کي مضبوط بڌائڻ جي عزم جو ورڇاڻ ڪيو

پاڪستان ۽ لبنان وچ ۾ سفارتي ۽ سرڪاري پاسپورٽس تي ويزا ڇوٽي جي سهولت فراهم ڪرڻ جي تجويز تي ٻر غور ڪيو ويو

اسلام آباد (اڻي پي پي) ڪهڙ معاملن باري وفاقي وزير سائل لبنان جي ڪهڙ وزير احمد الحجار ملاقات ڪئي. جنهن ۾ ٻر طرفي

الحجار ملاقات ڪئي. جنهن ۾ ٻر طرفي

حڪومت وڪيل برادري جي جائز مسئلن جي حل لاءِ قدم کڻي پئي: وزير قانون

قانون واري وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ سان مختلف وڪيل اڇوائن ملاقات ڪئي

ملاقات دوران قانون ۽ انصاف جي شعبي بابت مختلف معاملا ٻر بحث ڪيا ويا

اسلام آباد (اڻي پي پي) قانون ۽ انصاف

بڌائيو نمبر 10 ڏسو صفحو 2

پاڻمرادي ڏاڙن ۾ ڪمي

پاڻمرادي ڏاڙن ۾ ڪمي

بڌائيو نمبر 2 ڏسو صفحو 2

پختون ڏاڻني ڏاڙاڙو پائيچاري ۽ ڏاڻاڻني هر آهڪي جو خوبصورت اڌربو آهي: شباز شريف

پختون برادري جي معزز جي ڪهڙ وڏو سان ملاقات. ڏاڻاڻني ڏاڙاڙي ڏهڙيب ۽ شرڪت جي دعوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) حڪومت رليف جو

بڌائيو نمبر 11 ڏسو صفحو 2

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي ڪهڙ ۽

بڌائيو نمبر 13 ڏسو صفحو 2

جمهوريءَ آدارن جي مضبوطيءَ ئي پاڪستان جي استحڪار ۽ خوشحاليءَ جي ضمانت آهي: مراد علي شاهه

جمهوريت رڳو چونڊن جو نالو ناهي، عوامي شموليت، جوابدهي ۽ آئين جي بالادستي ضروري آهي: وڏو وزير

جمهوريت عوامي مسئلن جي حل ۽ چڪاڻيندي کي ممڪن ڏيڻ لاءِ اهم آهي. آئين ۽ پارليامانري اداڻن جو احترام ڪڻڻ ڏهڙيواري آهي: اپوزيشن قائد شام

پارليامنٽ هي بالادستي ۽ آئين جي حڪمراني سان جمهوريت مضبوط ٿيندي. جمهوريت جو تسلسل ترقي ۽ خوشحالي جي ضمانت آهي: وقار مهدي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) عالمي يوم

جمهوريت ڏي سنڌ جي وڏي وزير ۽ سين

بڌائيو نمبر 9 ڏسو صفحو 2

استحڪام ۽ ترقي لاءِ ضروري قرار سنڌ

بڌائيو نمبر 14 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف سان خيبرپختونخواهه جو گورنر فيصل ڪريم ڪنڈي ملاقات ڪري رهيو آهي

ٻ اربع مسلمان پنهنجي مقدس هڌڻن جي دفاع لاءِ سعودي حڪومت ۽ قيادت سان ڪڌ ٻيهل آهي: حافظ طاهر اشرفي

اسلام آباد (اڻي پي پي) پاڪستان علماء بڌائيو نمبر 15 ڏسو صفحو 2

پاڪستان اسٽاڪ ايڪسچينج ۾ تيزي، ڪي ايس اي 100 انڊيڪس ۾ 1421.65 پوائنٽس جو اضافو

اسلام آباد (اڻي پي پي) پاڪستان اسٽاڪ بڌائيو نمبر 16 ڏسو صفحو 2

سڌ جي امڪاني وهڪاڻي خلاف پ پ ميرپورخاص ويزين پاران "سڌ ڏڻي ماڻ" جي مري هيٺ سيمينار

سنڌ صوبو نہ ٻر هڪ ٿهذيب آهي ۽ هي ۽ ڏڻي هواڙين سالن کان قائم ۽ دائمر آهي: ڪميبر گهمرو

سڌ جي برهاست سان وفاق ڪمزور لينڊر هن وقت هڪ پاسي هنڌستاني جارحيت آهي ٿهه ٻئي پاسي ان جي پراکسي آهي. مهيش ملاڻي

بدنسيبي سان هن ملڪ ٿهڙي سان ٿي اتي جمهوريت کي خطر ڪڻي مارشلائن لاڳو ڪيون ويون. اسان کي تاريخ مان سبق سکڻ گهرجي. ميبر منور ڪاپر

انتظامي پوسٽن واري ڳالهه سڌي سنڌين سڌ جي رهاڻي جي ڳالهه آهي ۽ اها ڳالهه سڌ جي وحدت ٿي هڻ وار آهي: هوپار ڪشوري لال

انڊين آرمي ڪالڀاڻندڙ اهوان سڌي ۽ اوپر ڪالڀاڻندڙ ها وهنجي سان رهڻا ڇڪي چڪا آهن هي اي ات ڪريڊ ماڻهو سڌ روانگي ٿه ڏيندا. ڀيڊ بلند ۽ پين هر ڪتاب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) "سنڌ ڏڻي ماڻ" جي سري هيٺ پ پ پاران سيمينار

ميرپورخاص(بيورو رپورٽ) "سنڌ ڏڻي ماڻ" جي سري هيٺ پ پ پاران سيمينار

بڌائيو نمبر 2 ڏسو صفحو 2

بڌائيو نمبر 5 ڏسو صفحو 2

بڌائيو نمبر 7 ڏسو صفحو 2

بڌائيو نمبر 6 ڏسو صفحو 2

بڌائيو نمبر 4 ڏسو صفحو 2

پاڪ چين اسٽريٽجڪ ڪوآپريشن برقرار رکڻ لاءِ تعاون جي روايت وسيع ڪرڻ ضروري آهي: صدر آصف زرداري

چين لاءِ پاڪستان جي نامزد سفير ڊاڪٽر سيد علي اسد گيلاني صدر ممڪت آصف علي زرداري سان ملاقات ڪئي

صدر سي پيڪ 2.0 جهڙن ڪاروبار ڪاروبار تعاون تي ڌيان ڏيڻ اهياڙا ۽ روزگار جا موقعا پيدا ڪرڻ لاءِ ٽئين ٽيڪنالاجيز ۾ تعاون تي زور ڏيو

چائنا جي قيادت لڪ ٽيڪنس، تعليمي اداڻن ۽ ميڊيا سان فعال رابطا برقرار رکڻ ۽ عوامي سطح تي لاڳاپان کي هلي ڏيڻ جي هدايت

اسلام آباد: صدر آصف علي زرداري سان چين لاءِ پاڪستان جو نامزد سفير ڊاڪٽر سيد علي اسد گيلاني ملاقات ڪري رهيو آهي

مشرق وسطیٰ میں جنگ کے باعث پٹرول کی قیمتوں میں ہوشربا اضافے
کا بوجھ کم کرنے کے لئے
مہنگے پٹرول سے نجات کا تاریخی اقدام
وزیر اعظم کی خصوصی ریلیف اسکیم

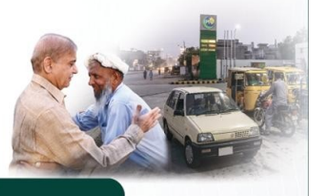

URAAN PAKISTAN
آسمانوں پہ ہے پرواز ہے کام تیرا

پٹرول 100 روپے فی لیٹر سستا

موٹر سائیکل ، چنگچی، رکشہ اور تین پہیوں والی سواریاں چلانے والے اور 800 سی سی تک گاڑیوں کے مالکان
ون ٹائم رجسٹریشن کے لئے اپنے شناختی کارڈ پر رجسٹرڈ موبائل نمبر سے

REG لکھ کر space دیں

STEP-1 اپنا قومی شناختی کارڈ نمبر
3740515196983 لکھنے کے بعد space دیں

STEP-2 بغیر space کے نمبر پلیٹ
LHR123 ایسے لکھنے کے بعد space دیں

STEP-3 صوبے کے نام کا پہلا حرف جہاں آپ کی گاڑی رجسٹرڈ ہے
صوبہ کا نام پنجاب P کے بعد space دیں

STEP-4 وہیکل رجسٹریشن کی تاریخ بمعہ مہینہ اور سال DD/MM/YYYY
دن، مہینہ اور سال ایسے لکھیں 08102010

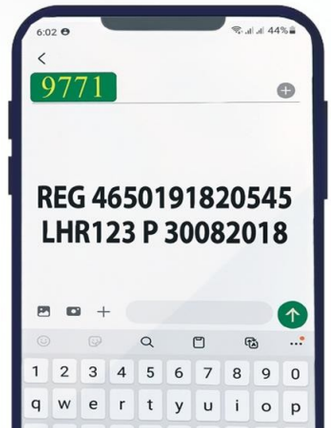

چاروں تفصیلات اسپیسز کے ساتھ ایک ہی میسج میں لکھ
کر 9771 پر ایس ایم ایس کریں

رعایتی پٹرول کے حصول کا طریقہ کار :

STEP-1 رجسٹریشن کے بعد پٹرول ریلیف حاصل کرنے کے لیے پٹرول پمپ جانے سے پہلے TOK لکھ کر 9771 پر بھیج دیں

STEP-2 موصول ہونے والے میسج میں ٹوکن نمبر، گاڑی کا رجسٹریشن نمبر پٹرول کی مقدار اور ٹوکن استعمال کرنے کی مدت درج ہو گی

STEP-3 ٹوکن پٹرول پمپ پر دکھا کر آپ رعایتی قیمت پر پٹرول حاصل کر سکتے ہیں۔

اسلام آباد میں پٹرول پر ریلیف کا آغاز ہو چکا ہے
ملک بھر بشمول آزاد کشمیر اور گلگت بلتستان میں آج شب 12 بجے سے پٹرول پر ریلیف حاصل کیا جا سکے گا۔

صوبے کے نام کا پہلا حرف
اسلام آباد I | آزاد جموں و کشمیر A | گلگت بلتستان G
سندھ S | پنجاب P | خیبر پختونخوا K | بلوچستان B

مزید معلومات کے لیے www.pmfuelrelief.pk وزٹ کریں
یا QR اسکین کریں

وزارت اطلاعات ونشریات
حکومتِ پاکستان
/GovtofPakistan www.moib.gov.pk

PID(I)2535-D/26

ملڪ جي مختلف علائقن ۾ برساتن جي اڳڪٿي سبب امڪاني ٻوڏ جو الرٽ

اين ڊي ايم اي 17 سيپٽمبر تائين برساتن جي اڳڪٿي ڪري ڇڏي، درياهن ۽ ندي نالن ۾ پاڻي جي وهڪري ۾ واڌ جو امڪان

خيبرپختونخوا جي اپر ديرِ سوات، باجوڙ ملاڪنڊ، ڪرم، ڪوهستان، مهمند ۽ اورڪزئي وارن علائقن ۾ پڻ ٻوڏ جو خطرو

اين ڊي ايم اي پاران سمورن لاڳاپيل ادارن کي اڳواٽ الرٽ جاري ڪندي هنگامي صورتحال کي منهن ڏيڻ لاءِ ضروري انتظام مڪمل رکڻ جي هدايت

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) نيشنل ڊزاسٽر مئنيجمينٽ اٿارٽي (اين ڊي ايم اي) جي نيشنل ايمرجنسيز آپريشن سينٽر (اين اي او سي) ملڪ جي مختلف علائقن ۾ برساتن جي اڳڪٿي سبب امڪاني ٻوڏ جو الرٽ جاري ڪري ڇڏيو آهي. اين ڊي ايم اي موجب، 17 سيپٽمبر تائين گلگت بلتستان، خيبرپختونخوا پنجاب ۽ بلوچستان جي ڪجهه علائقن ۾ برساتن سبب درياهن ۽ ندي نالن ۾ پاڻي جي وهڪري ۾ واڌ ٿي سگهي ٿي جنهن سان ٻوڏ واري صورتحال پيدا ٿيڻ جو خدشو آهي. اداري موجب، گلگت بلتستان جي ضلعن گلگت، ديامر غذر اشڪومن گيس ياسين نگر هنزه شمشال اسڪردو ۽ شگر ۾ ٻوڏ اچڻ جو امڪان آهي خيبرپختونخوا جي اپر ديرِ سوات، باجوڙ ملاڪنڊ، ڪرم، ڪوهستان مهمند ۽ اورڪزئي وارن علائقن ۾ پڻ ٻوڏ جو خطرو ظاهر ڪيو ويو آهي اين ڊي ايم اي موجب، بلوچستان جي ضلعن ژوب، شيراني ۽ موسيٰ خيل جڏهن ته اسلام آباد ۽ پنجاب جي مختلف علائقن جن ۾ راولپنڊي، گوجرانوالا سرگودا، جهنگ، ٽوبا ٽيڪ سنگهه ۽ شيخوپورا شامل آهن ۾ به ٻوڏ جو خدشو آهي امڪاني خطرن کي نظر ۾ رکندي اين ڊي ايم اي سمورن لاڳاپيل ادارن کي اڳواٽ الرٽ جاري ڪندي هنگامي صورتحال کي منهن ڏيڻ لاءِ ضروري انتظام مڪمل رکڻ جي هدايت ڪئي آهي اداري شهرين کي صلاح ڏني آهي ته تيز برسات دوران برساتي نالن پاڻي هيٺ آيل روڊن پلن ۽ هيٺاهين رستن تي سفر کان پاسو ڪن

سنڌ جا سمورا کاتا هڪ مهيني اندر آڊٽ اعتراض اڪلائڻ، مالي شفافيت يقيني بڻائي وڃي: چيف سيڪريٽري

سيڪريٽرين ڪميٽي جو اجلاس، ترقياتي منصوبن، فائر سيفٽي، پينشن ۽ آفيسرن توڙي ملازمن جي ترقي بابت جو جائزو

3 هزار 427 عمارتن جي فائر سيفٽي آڊٽ لاءِ نشاندهي، 947 عمارتن جو ٻيهر معائنو: 633 عمارتون گهرجن تي پوريون لٿيون

ڪراچي (بيورو رپورٽ) چيف سيڪريٽري سنڌ آصف حيدر شاهه جي صدارت هيٺ سيڪريٽرين ڪميٽي جو اهم اجلاس ٿيو جنهن ۾ سمورن کاتن جي سيڪريٽرين شرڪت ڪئي اجلاس ۾ ترقياتي منصوبن، فائر سيفٽي آڊٽ، پينشن ڪيسن آفيسرن ۽ ملازمن جي ترقي، تاديبي ڪيسن آڊٽ اعتراضن ۽ ڊجيٽل حڪمراني جي سڌارن تي اڳڀرائي جو جائزو ورتو ويو چيف سيڪريٽري سنڌ آصف حيدر شاهه هدايت ڪئي ته سمورا کاتا هڪ مهيني اندر کاتيوار اڪائونٽس ڪميٽي جا اجلاس منعقد ڪن ۽ آڊٽ اعتراضن کي ترجيحي بنيادن تي اڪلائي مالي نظم ۽ شفافيت کي يقيني بڻايو وڃي هن چيو ته پبلڪ اڪائونٽس ڪميٽي ۽ کاتيوار اڪائونٽس ڪميٽي جي معاملن کي بروقت مڪمل ڪيو وڃي اجلاس کي بريفنگ دوران ٻڌايو ويو ته گهرو کاتي ۾ ترقيءَ لاءِ 58 ڪميٽي جا اجلاس منعقد ڪيا ويا، جن ذريعي 3 هزار 306 آفيسرن ۽ 4 هزار 558 ملازمن کي ترقي ڏني وئي جڏهن ته سروسز کاتي ۾ 51 اجلاس ذريعي هڪ هزار 987 آفيسرن ۽ 139 ملازمن کي ترقي ڏني وئي اجلاس ۾ سڄي صوبي ۾ فائر سيفٽي آڊٽ جي اڳڀرائي جو پڻ جائزو ورتو ويو ٻڌايو ويو ته فائر سيفٽي آڊٽ لاءِ 3 هزار 427 عمارتن جي نشاندهي ڪئي وئي جڏهن ته ٻئي مرحلي ۾ 947 عمارتن جو ٻيهر معائنو مڪمل ڪيو ويو ٻيهر معائنو ڪيل عمارتن مان 633 عمارتون وڏي حد تائين فائر سيفٽي جي گهرجن تي پوريون لهندي مليون. چيف سيڪريٽري هدايت ڪئي ته فائر سيفٽي جي قدمن ۽ لاڳاپيل کاتن وچ ۾ اثرائتو رابطو وڌيڪ مضبوط بڻايو وڃي اجلاس ۾ پينشن ڪيسن جي اڳڀرائي جو به جائزو ورتو ويو چيف سيڪريٽري سنڌ هدايت ڪئي ته پينشن ڪيسن کي بروقت مڪمل ڪري رٽائرڊ ملازمن کي سهولت فراهم ڪئي وڃي هن چيو ته پينشن ڪيسن لاءِ سمورن کاتن اي جي سنڌ ۽ ضلعي خزاني جي آفيسن ۾ سهولت مرڪز قائم ڪيا وڃن چيف سيڪريٽري سنڌ چيو ته سمورا التوا هيٺ ترقيءَ جا ڪيس قاعدن موجب جلد مڪمل ڪيا وڃن اجلاس ۾ کاتيوار ترقياتي ڪميٽين ۽ آفيسرن توڙي ملازمن جي ترقيءَ جي اڳڀرائي جو جائزو ورتو ويو اجلاس ۾ سپريم ڪورٽ، سنڌ هاءِ ڪورٽ ۽ ماتحت عدالتن جي حڪمن تي عملدرآمد جي اڳڀرائي پڻ ڏني وئي آصف حيدر شاهه هدايت ڪئي ته سمورا کاتا عدالتي ڪيسن ۾ بروقت جواب ۽ راءِ جمع ڪرائين ۽ عدالتي حڪمن تي عملدرآمد سان گڏ ڪيسن جي اثرائتي قانوني پيروي يقيني بڻائي وڃي اجلاس ۾ گريڊ 5 کان 15 تائين سنڌ جاب پورٽل ذريعي ڀرتين جي اڳڀرائي جو به جائزو ورتو ويو چيف سيڪريٽري چيو ته سنڌ حڪومت جي جاب پورٽل ذريعي ڀرتين واري عمل کي وڌيڪ تيز ۽ شفاف بڻايو ويو آهي. آصف حيدر شاهه چيو ته ڊجيٽل حڪمراني ذريعي سرڪاري نظام کي وڌيڪ شفاف، تيز ۽ عوام دوست بڻايو وڃي. هن انتظامي معاملن آڊٽ، پينشن ترقيءَ ۽ ڊجيٽل حڪمراني جي معاملن ۾ اڳڀرائي تيز ڪرڻ جي هدايت پڻ ڪئي

جماعت اسلامي پيٽرول تي 100 رپيا رليف پيڪيج رد ڪري ڇڏيو

اهو عمل پيٽروليم ليوي ختم ڪرڻ جو متبادل نٿو ٿي سگهي: لياقت بلوچ

ليوي ختم ٿيڻ سان پيٽرول تي 103 رپيا في ليٽر تائين رليف ملي سگهي ٿو

مهانگائي ۽ پيٽروليم ليوي خلاف ملڪ جي مختلف شهرن ۾ جماعت اسلامي جا ڌرڻا جاري

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) جماعت اسلامي جي نائب امير لياقت بلوچ پيٽرول تي 100 رپيا في ليٽر رليف پيڪيج رد ڪندي چيو آهي ته اهو پيٽروليم ليوي ختم ڪرڻ جو متبادل نٿو ٿي سگهي. اسلام آباد ۾ حڪومت ۽ جماعت اسلامي وچ ۾ ڳالهين جي ٽئين دور کانپوءِ ميڊيا سان ڳالهائيندي لياقت بلوچ چيو ته جماعت اسلامي حڪومت سان آزاد بجلي پيدا ڪندڙ منصوبن ۽ پيٽروليم ليوي بابت ٿي ڳالهين ۾ حصو ورتو جڏهن ته پيٽروليم واري وزير علي پرويز ملڪ ۽ توانائي واري وزير اويس لغاري آگاهي ڏني هن چيو ته وزيراعظم جو پيٽرول رليف پيڪيج جماعت اسلامي رد ڪري ڇڏيو اهي ۽ حڪومت کي واضح طور چيو ويو آهي ته پيٽروليم ليوي ختم ڪئي وڃي ليوي ختم ٿيڻ سان پيٽرول تي 103 رپيا في ليٽر تائين رليف ملي سگهي ٿو لياقت بلوچ وڌيڪ چيو ته وزيراعظم طرفان ڏنل رليف وارو قدم ڊرڪو آهي. حڪومت کي آگاهه ڪيو ويو آهي ته وزيراعظم کي ٻڌايو وڃي ته جماعت اسلامي جو مارچ اسلام آباد طرف وڌندو واضح رهي ته مهانگائي ۽ پيٽروليم ليوي خلاف ملڪ جي مختلف شهرن ۾ جماعت اسلامي جا ڌرڻا جاري آهن جڏهن ته جماعت اسلامي 20 سيپٽمبر تي اسلام آباد طرف لانگ مارچ جو پڻ اعلان ڪيو آهي

آپڪا سنڌ جي عهديدارن جي اڪائونٽس آفيسر ٽريزري حيدرآباد سان ملاقات

اڪائونٽس آفيسر پاران سينٽر ڪمپيوٽر آپريٽرن جو مسئلو حل ڪرائڻ جي خاطري

اميد ته سينٽر ڪمپيوٽر آپريٽرن جو جائز مسئلو جلد حل ٿيندو: ميڊيا ڪوآرڊينيٽر عامر قادري

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) آپڪا سنڌ جي عهديدارن جي ملاقات ۾ اڪائونٽس آفيسر ٽريزري حيدرآباد پاران سينٽر ڪمپيوٽر آپريٽرن جو مسئلو حل ڪرڻ جي خاطري ڪئي وئي آهي. جنهن تي سينيئر ڪمپيوٽر آپريٽرن عامر علي قادري ۽ ٻين آپڪا سنڌ جي صدر احمد نواز پٺاڻ ۽ جنرل سيڪريٽري پرويز اختر بلوچ جو شڪريو ادا ڪندي چيو آهي ته آپڪا سنڌ اسان جو ساٿ ڏيڻ ۽ مسئلو حل ڪرائڻ لاءِ ڀرپور تعاون جو يقين ڏياريو آهي ۽ اسان کي اميد آهي ته آپڪا سنڌ جي قيادت جي سنجيده ڪوشش سان سينٽر ڪمپيوٽر آپريٽرن جو جائز مسئلو جلد حل ٿيندو

آمريڪا جديد هٿيارن جي پيداوار ۾ اضافو ڪري ڇڏيو آهي: صدر ٽرمپ

تاريخ جي ڪنهن به وقت جي ڀيٽ ۾ وڌيڪ اعليٰ ۽ بهترين هٿيار تيار ڪري رهيا

اهي هٿيار روزانو جي بنياد تي وچ اوڀر ۽ ٻين علائقن ۾ آمريڪي فوج کي فراهم ڪيا پيا وڃن

واشنگٽن (بي بي سي) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ چيو آهي ته آمريڪا ٽوما هاڪ ڪروز ميزائيلن ٿاڊ ميزائل ڊفينس سسٽمز ۽ پيٽريٽ فضائي دفاعي نظام جي پيداوار ۾ اضافو ڪيو آهي گڏريل ڏينهن سوشل ميڊيا تي پنهنجي بيان ۾ هن چيو ته مون کي هڪ رپورٽ ملي آهي ته آمريڪا پنهنجي تاريخ جي ڪنهن به وقت جي ڀيٽ ۾ وڌيڪ اعليٰ ۽ بهترين هٿيار تيار ڪري رهيو آهي اهي هٿيار روزانو جي بنياد تي وچ اوڀر ۽ ٻين علائقن ۾ اسان جي فوج کي فراهم ڪيا پيا وڃن هن چيو ته ان پيداوار ۾ بنيادي ڌيان پيٽريٽ، ٿاڊ سسٽمز ٽوماهاڪس ۽ ٻين اسٽينڊرڊ ميزائل سسٽمز تي آهي، جن جو اسان وٽ اڳ ئي وڏو ذخيرو موجود آهي

آهي ته سڄي دنيا جا 2 ارب مسلمان پنهنجي مقدس هنڌن جي دفاع لاءِ هر وقت سعودي حڪومت ۽ قيادت سان گڏ بيٺل آهن اهڙن خيالن جو اظهار هن اڳاري ڏينهن مڪو شريف تي حوثي باغين جي امڪاني حملن جي باري ۾ ڪجهه ميڊيا رپورٽن جي جواب ۾ ڪيو هن موجوده سلامتي جي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ۽ حرمين شريفين جي تحفظ لاءِ گڏيل حڪمت عملي جوڙڻ لاءِ اسلامي تعاون تنظيم ۽ عرب ليگ جو فوري هنگامي اجلاس گهرائڻ جي تجويز به پيش ڪئي هن چيو ته حرمين شريفين جي حرمت ۽ سلامتي پوري مسلمان امت جي مقدس ذميواري آهي ۽ انهن مقدس هنڌن کي ڪنهن به قسم جو خطرو هر حال ۾ مسلم دنيا لاءِ قبولڻ جوڳو ناهي

بقايا | 16 | روزاني عبرت

ايڪسچينج ۾ اڳاري ڏينهن تيزي جو رجحان رهيو ۽ ڪي ايس اي 100 انڊيڪس 1421.67 پوائنٽس جي اضافي ڪانپوءِ 169392.32 پوائنٽس جي سطح تي بند ٿيو مارڪيٽ ۾ مجموعي طور تي 570 ڪمپنين جي شيئرز جي ڏيتي ليتي ٿي جنهن مان 280 ڪمپنين جي شيئرز جي قيمتن ۾ اضافو 166 جي قيمتن ۾ گهٽتائي جڏهن ته 124 ڪمپنين جي شيئرز جون قيمتون استحڪام رهيون ڪاروباري سرگرمين دوران 372.016 ملين شيئرز جي ڏيتي ليتي ٿي جنهن جي مجموعي ماليت 17.21 ارب رپيا رهي نمايان ڪاروباري سرگرمين ۾ سينيئر جيڪو پاڪستان جي 56.22 ملين شيئرز ميڊيا ٽائمز لميٽيڊ جي 39.8 ملين شيئرز ۽ پاڪستان ريفائنري لميٽيڊ جي 22.5 ملين شيئرز جي ڏيتي ليتي شامل رهي ڪي ايس اي 30 انڊيڪس 379.71 پوائنٽس جي اضافي ڪانپوءِ 50468.09 پوائنٽس جي سطح تي بند ٿيو جڏهن ته اسلامي ماليات رڪندڙ ڪي ايم آءِ 30 انڊيڪس 1511 پوائنٽس جي اضافي سان 241108 پوائنٽس تي بند ٿيو فيوچر ٽريڊنگ تحت مجموعي طور تي 6.33 ارب رپين جي ڏيتي ليتي ٿي فرسٽ پنجاب مضاربه، پاپولر اسلامڪ مضاربه ۽ آرٽسٽڪ ڊينم ملز لميٽيڊ سرفهرست ايڊوانسر ڪمپنيون رهيون مارڪيٽ ڪيپيٽلائزيشن وڌي 68 ارب ڊالر ٿي وئي

Oil & Gas Development Company Limited

ogdc the energy

INVITATION TO E-BIDS
THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-Ariba Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

SR #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDC-SCM-LH-PT-CMT-333806237-2026	SUPPLY OF SLINGS AND SHACKLES	02.10.2026 AT 1430 Hrs
2.	OGDC-SCM-LD-PT-PE N FD-BETTANI-331270880-2026	SUPPLY OF METERING SKID	02.10.2026 AT 1430 Hrs
3.	OGDC-SCM-LH-PT-SYSTEM-333804598-2026	SUPPLY OF CLAUDE ENTERPRISE LICENSES	05.10.2026 AT 1430 Hrs
4.	OGDC-SCM-LD-PT-PNP-Chanda- 334460579-2026	SUPPLY OF TEG CIRCULATION PUMP	05.10.2026 AT 1430 Hrs
5.	OGDC-SCM-LD-PT-PNP-DKN-333886505-2026	SUPPLY OF PORTABLE COMPRESSOR	06.10.2026 AT 1430 Hrs
6.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-PnP-60-4481-334787020-2026	HIRING OF ENGINEERING CONSULTANT FOR THE REVAMPING OF MELA PLANT FOR BARAGZAI FLUID	06.10.2026 AT 1430 Hrs
7.	OGDC-SCM-LD-PT-PNP-JHAL MAGSI- 332151470-2026	SUPPLY OF FLAME SCANNER	08.10.2026 AT 1430 Hrs

EXTENSION NOTICE
BID CLOSING & OPENING DATE

2. Reference our Tender Notice published in newspaper(s) on **24.08.2026** and **28.08.2026**, it is notified that the bid submission/opening date of the following case (s) has been extended as follows:

SR #	TENDER N0	DESCRIPTION	REVISED CLOSING DATE & TIME
1.	OGDC-SCM-LD-PT-TDL-331705571-2026	FIRE SUPPRESSION DETECTION AND ALARM SYSTEM	18.09.2026 AT 1430 Hrs
2.	OGDC-SCM-LD-PT-RIGMAINT-332231572-2026	FIRE FIGHTING PUMPS	23.09.2026 AT 1430 Hrs

3. Bidders who have already submitted and sent their proposals (bids) may take them back and re-submit the same before the revised closing date and time mentioned above.
4. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date and time.
5. Tender Notice and detailed instructions are available on PPRA website at **www.ppra.org.pk.**
6. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through portal at **https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders** or **discovery.ariba.com/profile/AN01562899621**. For details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDC Headquarters, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue, Blue Area Islamabad-Pakistan
Tel: +92 (51) 920023540/3795

ogdcl.com
No. 154/12

LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION
WE EXPLORE PROSPERITY

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل
مضبوط مقامي حڪومت ئي بهتر عوامي خدمت جي ضمانت بڻجي سگهي ٿي
صفحو 4

محمد خان ابڙو
نوان منصوبا ۽ وفاقي توازن
صفحو 4

قاسم خاصخيلي
مجبور عوام لاءِ مذاق بڻجي ويل رليف!
صفحو 4

مختيار انڙ
اڄوڪو ڏينهن .... 16 سيپٽمبر
صفحو 4

سيري واسي نوجوان کي ڪراچي جي ڪارخاني مان گرفتار ڪري گم ڪرڻ خلاف حيدرآباد ۾ احتجاج

حيدرآباد جي علائقي سيري جي رهواسين پوليس پاران پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

سيري ٿاڻي جي ايس ايڇ او شوڪت درس اسان جي پٽ عديل خاصخيلي کي ڪراچي مان کڻي گم ڪيو آهي: وارث

خدشو آهي ته ايس ايڇ او سيري شوڪت درس ڪيس ڪوڙي پوليس مقابلي ۾ فل فرائي يا هاف فرائي نه ڪري ڇڏي، نوٽيس ورتو وڃي

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) حيدرآباد جي علائقي سيري جي رهواسين پوليس پاران نوجوان کي ڪراچي جي ڪارخاني مان گرفتار ڪري گم ڪرڻ خلاف ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو ان موقعي تي پوليس پاران مبينا طور گرفتار ڪري گم ڪيل نوجوان جي پيءُ درس خاصخيلي ۽ امڙ رحمت خاصخيلي ڏانهيندي چيو ته سيري ٿاڻي جي ايس ايڇ او شوڪت درس اسان جي پٽ عديل خاصخيلي کي ڪراچي جي ٿاڻي بنارس جي حد ۾ واقع پاپڙ ٺاهڻ واري ڪارخاني مان 11سيپٽمبر 2026تي گرفتار ڪري کڻي آيو ۽ 5ڏينهن گذرڻ باوجود ايس ايڇ او اسان جي پٽ کي ظاهر نه ڪيو آهي نه ئي عدالت ۾ پيش ڪري ٿو هنن چيو ته اسان پٽ کي پوليس چوري جي ڪوڙي ڪيس ۾ گرفتار ڪري گم ڪيو آهي هنن چيو ته اسان جي پٽ عديل جي حياتي کي خطرو آهي خدشو آهي ته ايس ايڇ او سيري شوڪت درس ڪيس ڪوڙي پوليس مقابلي ۾ فل فرائي يا هاف فرائي نه ڪري ڇڏي هنن چيف جسٽس سنڌ هاءِ ڪورٽ،آئي جي سنڌ پوليس ڊي آئي جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي حيدرآباد کي اپيل ڪئي ته مامري جو نوٽيس وٺي اسان جي پٽ کي آزاد ڪيو وڃي ۽ ڪوڙو ڪيس داخل ڪرائيندڙن خلاف سخت قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي.

ميهڙ لڳ درگاهه سعدي موسائي جي دڪاندارن جو احتجاج

دڪاندارن پاران ناريائي چونڪ تي پوليس جي زيادتين خلاف احتجاج ڪيو ويو

سماجي برايون بند ڪرائي ايس ايڇ او خلاف انڪوائري ڪرائي اسان سان انصاف ڪيو وڃي: دڪاندار

ميهڙ(ن ع) ميهڙ لڳ ٺٽون ڳوٺ شهر ۾ درگاهه سعدي موسائي جي دڪاندارن پاران ناريائي چونڪ تي پوليس جي زيادتين خلاف ٺٽهن اس ۾ پوليس خلاف احتجاجي مظاهرو ڪري دڪاندارن خالد حسين پيرزادو ارشاد بروهي گادي نشين گلاب پيرزادو عرض محمد مٺل ڪلهوڙو زاهد پيرزادو عرفان ساميو شمن ڪلهوڙو ڊاڪٽر ابراهيم جوڻيجو خالد پيرزادو ڏانهيندي چيو ته ايس ايڇ او ٺٽون ڳوٺ عبيد الله مبيجو 2 ڏينهن اڳ سعدي موسائي جي دڪاندار راجا پيرزادو ولد محمد عرس پيرزادو کي ٿاڻي تي گهرائي چيو ته توهان 221 سوپاريون هلايو ۽ مون کي ٻين دڪاندارن وانگر 2 هزار هفتو ڏيو دڪاندار ڪيس ٺپ جواب ڏنو ته مان اڳ به بي گناهه ڪيس ۾ لوڙيا ٿو مان اهو ڪم نه ڪندس جنهن تي ايس ايڇ او ٺٽون ڳوٺ مجرجي پيو ۽ هن کي رات جو درگاهه واري دڪان تي سنئل راجا پيرزادو کي ڪنهي گم ڪيو ۽ آزاد ڪرڻ جا 50 هزار رقم جي گهر ڪئي رقم نه ڏيڻ تي هن هڪ پاڪيٽ سوپارين جو لڳائي بيهر بي گناهه ڪيس داخل ڪري ظلم ڪيو آهي جڏهن ته شهر ۾ منشيات وڪر جيان دڪانن تي وڪرو ٿي رهي آهي وچ شهر ۽ درگاهه تان موٽر سائيڪلون چابي چور ڪاهي وڃن ٿا ۽ پوليس جي نگراني ۾ فحاشي جا اڏا جوا سميت هر سماجي برائيون عروج تي آهن ڪيترائي دفعا انهن کي بند ڪرائڻ لاءِ ڏانهيو ۾ مجال آ جو ايس ايڇ او جي ڪن تي ڪا جوءِ چري هو صرف سماجي برايون وڌائڻ ٿو چاهي هنن آءِ جي سنڌ ڊي آءِ جي حيدرآباد ايس ايس پي دادو کي اپيل ڪئي ته خدارا درگاهه جو تقدس جو خيال رکي سماجي برايون بند ڪرائي ايس ايڇ او خلاف انڪوائري ڪرائي اسان سان انصاف ڪيو وڃي ني صورت سخت احتجاج ڪيو ويندو

ميهڙ درگاهه سعدي موسائي جا دڪاندار احتجاجي مظاهرو ڪندي

ٺٽون ڪوٽ جي ٻڌا مزدورن کي پورهئي جو آسرو ڏئي مبينا طور پنجاب وڪري جي ڪوشش، احتجاج

ٻڌا مزدور عورتن ۽ مرد بااثر ماڻهن پاران پورهئي جو آسرو ڏئي مبينا طور پنجاب وڪري جي ڪوشش خلاف ڏانهيو

پنجاب واسي بااثر ماڻهن يار گل پٺاڻ، دائود پٺاڻ، عظيم ملاح، محمد عيسي ملاح حيدرآباد ۾ پورهيو وٺي ڏيڻ جو آسرو ڏنو: رويا

پنجاب جي شهر صادق آباد وٺي وڃڻ لاءِ زبردستي ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي جنهن کان انڪار تي چيتن ڀيل ڪنهي گم ڪري ڇڏيو

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر)ٽرپارڪر جي شهر ٺٽون ڪوٽ جي رهواسي ٻڌا مزدور عورتن ۽ مرد بااثر ماڻهن پاران پورهئي جو آسرو ڏئي مبينا طور پنجاب وڪري جي ڪوشش خلاف ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب سامهون رويا ڙال جمع ڀيل جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو ان موقعي تي هنن الزام هڻندي چيو ته هڪ ڏينهن اڳ پنجاب واسي بااثر ماڻهن يار گل پٺاڻ دائود پٺاڻ عظيم ملاح محمد عيسي ملاح حيدرآباد ۾ پورهيو وٺي ڏيڻ جو آسرو ڏئي حيدرآباد پهچڻ بعد پنجاب جي شهر صادق آباد وٺي وڃڻ لاءِ زبردستي ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي جنهن کان انڪار تي ڇاڻايل بااثر ماڻهن عورتن ۽ مردن کي تشدد جو نشانو بڻايو جڏهن ته اسان جي هڪ ماڻهو چيتن ڀيل کنهي گم ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته نوڪوٽ کان اسان 20مرد، عورتون ۽ ٻارن کي گڏيل رات حيدرآباد وٺي آيا ۽ حيدرآباد جي سائٽ واري علائقي ۾ لاٿو ريو هنن چيو ته اسان کي حيدرآباد ۾ ڪم لاءِ وٺي آيا هٿا حيدرآباد پهچڻ تي پٺاڻ ۽ ان جا ماڻهو ڦري ويا آهن هنن چيو ته اسان سان ظلم ٿيو آهي پٺاڻن اسان جو هڪ ماڻهو گم ڪري ڇڏيو آهي جنهن جي ڙال ۽ ٻار سخت پريشاني کي منهن ڏئي رهيا آهن هنن چيف جسٽس سنڌ هاءِ ڪورٽ، ڊي آئي جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي حيدرآباد کي اپيل ڪئي ته مامري جو نوٽيس وٺي گم ڪيل چيتن ڀيل کي واپس ڪرائي انصاف ڪيو وڃي

منصورو رند ويجهو لنڊو ۾ هاءِ اسڪول جي ڇت جا چاپڙ ڌماڪي سان ڪري پيا، شاگردن ۾ ڀاڄ

هاءِ اسڪول جي ڇت جا چاپڙ ڌماڪي سان ڪرڻ سبب شاگردن ۾ ڀاڄ پئجي وئي، معجزاتي طور محفوظ

اسڪول جي عمارت زبون حالي جو شڪار ٿي وئي آهي پر هن وقت تائين مرمت ناهي ڪرائي وئي: استاد

اسان ڪيترائي ڀيرا وس وارن عملدارن کي آگاهه ڪيو آهي پر ڪير به نوٽيس وٺڻ لاءِ تيار ناهي، تعليم وارو وزير نوٽيس وٺي

مقصودو رند(ن ع) مقصودو رند ويجهو لنڊو ۾ هاءِ اسڪول جي ڇت جا چاپڙ ڌماڪي سان ڪري پيا جنهن سبب شاگردن ۾ ڀاڄ پئجي وئي ان موقعي تي گورمينٽ بوائز ڪيمپس هاءِ اسڪول لنڊو شريف جي هيڊ ماسٽر اسد الله ڏاهري استاد لڪميرجمالي استاد جاويد رند ۽ ٻين جو چوڻ آهي ته اسڪول جي عمارت زبون حالي جو شڪار ٿي وئي آهي پر هن وقت تائين مرمت ناهي ڪرائي وئي جنهن سبب ڇت مان چاپڙ ڪرڻ روز جو معمول بڻجي ويا آهن . هنن چيو اسان ڪيترائي ڀيرا وس وارن عملدارن کي آگاهه ڪيو آهي پر ڪير به نوٽيس وٺڻ لاءِ تيار ناهي هنن وڌيڪ چيو ته اوچتو چاپڙ ڪري پيا جنهن سبب شاگردن ۾ خراس ڇانئجي ويو آهي ، جڏهن ته ڪيترن ئي شاگردن خوف وچان اسڪول اچڻ ڇڏي ڏنو آهي . استادن ۽ علائقي واسين تعليم واري صوبائي وزير سردار شاهه ڊي اي او سانگهڙ ۽ ٻين وس وارن کي اپيل ڪئي آهي ته نوٽيس وٺي اسڪول جي عمارت جي مرمت ڪرائي سوين شاگردن جون داءِ تي لڳل زندگيون بچايون وڃن

سنڌ جي وڏي ٽري ڪيٽل فارم جي تباهي جو ڪنهن نوٽس نه ورتو ڀڪ بدحالي سبب مال بي حال

ٽري ڪيٽل فارم ۾ وڌيڪ پنج ڍور مرڻ ۽ اڪثر عملو منتقلي تي گهر ويٺي پگهارون کڻڻ جو انڪشاف

نئين مالي سال لاءِ آيل بجيٽ به ڇٽ، نئين سپرنٽينڊنٽ پاران لگزري ڪار خريد ڪرڻ سان گڏ ڪرپشن جا الزام

هٿي ليڊنڊ بي پناهه ڪرپشن جو سخت نوٽس وٺي فارم ۾ سڌارو آندو وڃي يا فارم کي خانگي شعبي حوالي ڪيو وڃي: ساجهم رند

مٽياري ضلعي جي حدن ۾ پوليس امن امان قائم نه ڪرائي سگهي

مسوري ڳوٺ لڳ ڪٽي رات ۾ 2 فرجون لڳ وارداتون، ٻه ڄڻا زخمي

هوسڙي پوليس 12 ڏينهن اڳ ماءُ کان ڪسيل معصوم ٻارڙي پوليس بازياب نه ڪرائي سگهي

اڃاتل عورتن پاران ماءُ کان ڪسيل هڪ ورهيه جي معصوم ٻارڙي کي پوليس بازياب نه ڪرايو ابي ۽ امڙ کي دورا

هوسڙي جي مسافر خاني تان 2 اڃاتل عورتن مون کان منهنجي هڪ سال جي ڌي حبيبه کي مون کان کسي فرار ٿي ويون: حاجرا

واقعي کانپوءِ حد جي پوليس کي اطلاع ڪيو ۽ 12 ڏينهن گذرڻ باوجود منهنجي معصوم ڌي کي پوليس بازياب نه ڪرائي سگهي آهي

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) حيدرآباد جي علائقي هوسڙي مان 12ڏينهن اڳ اڃاتل عورتن پاران ماءُ کان ڪسيل هڪ ورهيه جي معصوم ٻارڙي کي پوليس بازياب نه ڪرايو ابي ۽ امڙ کي دورا نيم بيهوشي واري حالت ۾ ماءُ جو وارثن سان گڏ ڌي جي بازيابي لاءِ احتجاج حيدرآباد جي علائقي هوسڙي جي مسافر خاني تان اڃاتل عورتن حاجرا زال محمد سليم بليدي ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب سامهون پنهنجي وارث عورتن سان گڏ نيم بيهوشي واري حالت ۾ ڌي جي بازيابي لاءِ احتجاج ڪيو ان موقعي تي هن ڏانهيندي چيو ته 12ڏينهن اڳ هوسڙي جي مسافر خاني تان 2اڃاتل عورتن مون کان منهنجي هڪ سال جي ڌي حبيبه کي مون کان کسي فرار ٿي ... ڪيو ۽ 12 ڏينهن گذرڻ باوجود منهنجي معصوم ڌي کي پوليس بازياب نه ڪرائي سگهي آهي هن چيو ته واقعي کانپوءِ منهنجي ۽ منهنجي مڙس جي حالت تمام گهڻي خراب ٿي وئي آهي ۽ اسين پنهنجي ڌي جي صدمي ۾ ورتجي ويا آهيون هن ڊي آئي جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي کي اپيل ڪئي انسانيت جي ناتي منهنجي معصوم ...

مسوري ڳوٺ ۾ واقعي خلاف احتجاج ڪيو وڃي

ملڪ ۾ گئس جي وڌيڪ پيداوار ۽ مالي سال جي شروعاتي 2 مهينن ۾ سالياني بنياد تي 80 سيڪڙو نمايان اضافو رڪارڊ

ملڪ ۾ تيل ۽ گئس جي پيداوار ۾ هفتيوار بنيادن تي گهٽتائي رڪارڊ

ميهڙ لڳ تاريخي ڳوٺ گل ڪوسو ڏاهڻ خلاف ڪوسا برادري جو معزز پهتا

پ پ اير اين اي پاران سنڌ جي ورهاست وارو منصوبو رد

ٽنڊوالهيار ۾ ڊائلاسز سينٽر قائم ڪرڻ لاءِ OGDCL پاران مڪمل مالي سهڪار جي خاطري

شهدادڪوٽ اير اين اي جو خورشيد احمد جوڻيجو پريس ڪانفرنس ڪندي

عثمان شاهه هڙي اير اين اي ذوالفقار ستار ٻچاڻي جي OGDCL جي اير جي احمد حيات سان ملاقات ڪندي

ميهڙ تاريخي ڳوٺ گل ڪوسو ڏاهڻ خلاف ڪوسا برادري احتجاجي مظاهرو ڪندي

دڳهڙي پرسان روڊ حادثي ۾ ٻه سڳا ڀائر زخمي

سيبسن يونيورسٽي ۾ بي ايڇ اي سڪي جي اڪيڊمڪ ڊائريڪٽر جي آمد

ميهڙ شهري اتحاد جي سڏ تي چوٿين ڏينهن به احتجاجي ريلي ڪڍي وئي

ميهڙ ۾ مختلف ڪالونين جي رهواسين جو مسئلن جي حل لاءِ احتجاج

جيئنڊل ڪوٽ فيڊر جي 40 ڪان وڌيڪ ڪوٽن جي بجلي بيهر ڪاٽا

راڌيڻيرو پرسان ريڙي جي ڪچي واري علائقي جو روڊ نه ٺهيو

چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر ارابيلا ڀٽو ۽ برگيڊيئر (ر) شفيق الرحمان کي سوينئر پيش ڪندي

دڳهڙي پوليس پاران منشيات وڪرو ڪندڙن خلاف ڪارروايون

ميهڙ جو ڳوٺ کهاڙي گڏيل پنجن سالن کان ترقياتي ڪمن کان محروم

ميهڙ شهري اتحاد جي سڏ تي چوٿين ڏينهن به احتجاجي ريلي ڪڍي وئي

راڌيڻيرو ريڙي جي ڪچي واري علائقي جو روڊ نه ٺهڻ خلاف احتجاج ڪيو ويو

قاسم آباد جي قادر نگر جي رهواسين جو پوليس خلاف مظاهرو

ملڪ ۾ گرڊش هيٽ ڪرنسي، اير ڊ ۽ هفتيوار بنيادن تي بيئنڪ جي ڪان ۾ هفتيوار بنيادن تي اضافو

ڪوٽڙي ڪمبر ۾ مجاهد ساميو جو ڳوٺ جو بااثرن خلاف احتجاج

دڳهڙي پوليس ڪارروائي ۾ هٿ آيل منشيات ۽ گرفتار جوابدار

ڪوٽڙي ڪمبر مجاهد ساميو جي ڳوٺ جا بااثرن خلاف احتجاج ڪندي

مسوري ڳوٺ لڳ درگاهه محبوب شاهه وٽ ڦورن کان ڦر

بلوچستان ۾ شهيد ٿيل جوان جو مڙهه ماتلي آندو ويو

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هيءُ اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانہ عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائدہ تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

اربع 16 سيپٽمبر 2026ع

مضبوط مڪاني حڪومت ئي بهتر عوامي خدمت جي ضمانت بڻجي سگهي ٿي

سنڌ اسيمبليءَ ۾ سنڌ لوڪل گورنمينٽ ترميمي ايڪٽ 2026ع جي اڪثريت راءِ سان منظوري هڪ اهم سياسي ۽ انتظامي اڀياڻي آهي. مڪاني حڪومتون ڪنهن به جمهوري نظام جو بنيادي حصو هونديون آهن ڇاڪاڻ ته عام ماڻهوءَ جو روزمره واسطو گهڻو ڪري انهن ئي ادارن سان پوندو آهي. گهٽين جي صفائي، نيڪال، روڊن جي سار سنڀال، پاڻيءَ جي فراهمي، غيرقانوني اڏاوتن جي روڪٿام ۽ ٻين بنيادي سهولتن جي فراهميءَ ۾ مڪاني ادارن جو ڪردار انتهائي اهم آهي. تنهن ڪري مڪاني نظام بابت ڪنهن به ترميم کي رڳو پارلياماني اڪثريت يا سياسي اختلافن جي دائري ۾ ڏسڻ بدران عوامي ضرورتن ۽ جمهوري اصولن جي روشنيءَ ۾ پرکڻ گهرجي. سنڌ اسيمبليءَ ۾ منظور ٿيل ترميم تحت مڪاني ادارن جو مدو ختم ٿيڻ کان پوءِ ميئر يا ضلعي چيئرمين ايڊمنسٽريٽر جا اختيار سنڀاليندا ۽ نون چونڊيل ميئرن يا چيئرمينن جي عهدي سنڀالڻ تائين پنهنجون ذميواريون جاري رکندا. ڊپٽي ميئرن ۽ وائيس چيئرمينن کي ڪائونسلن جو ڪنوينر مقرر ڪرڻ، جڏهن ته يوسي چيئرمينن کي غيرقانوني اڏاوتن جي نشاندهي ڪري سنڌ بلڊنگ ڪنٽرول اٿارٽيءَ کي اطلاع ڏيڻ جو پابند بڻائڻ به ترميم جا اهم پاسا آهن. حڪومت جو موقف آهي ته انهن تبديلين جو مقصد مڪاني نظام جو تسلسل برقرار رکڻ ۽ انتظامي خال پيدا ٿيڻ کان بچڻ آهي. بظاهر انتظامي تسلسل جي ضرورت کان انڪار نٿو ڪري سگهجي، جيڪڏهن مڪاني ادارن جو مدو پورو ٿيڻ کان پوءِ نئين چونڊيل نمائندن جي اچڻ تائين ڪو واضح انتظام موجود نه هجي ته شهرن ۽ ضلعن ۾ عوامي سهولتن جي فراهمي متاثر ٿي سگهي ٿي. پر سوال اهو آهي ته چونڊيل ميئر يا چيئرمين کي ئي ايڊمنسٽريٽر جا اختيار ڏيڻ سان ڇا انتظامي تسلسل سان گڏ سياسي غيرجانبداري به برقرار رهندي؟ مڪاني ادارن جي چونڊن جي نگراني، اختيارن جي منتقلي ۽ انتظامي فيصلا اهڙي طريقي سان ٿيڻ گهرجن جن تي ڪنهن به ڌر کي شڪ شبهي جي گنجائش نه رهي. اپوزيشن جماعتن ترميم جي مخالفت ڪندي ايوان اندر احتجاج ڪيو ۽ انهن جو اعتراض اهو آهي ته ميئرن کي ايڊمنسٽريٽر مقرر ڪرڻ سان ايندڙ مڪاني چونڊن جي شفافيت متاثر ٿي سگهي ٿي. ٻئي طرف حڪومت جو چوڻ آهي ته ترميمي بل تيار ڪرڻ لاءِ مختلف پارٽين تي ٻڌل 12 رڪني ڪميٽي جوڙي وئي، جنهن ۾ شقن تي تفصيلي بحث ٿيو ۽ ميمبرن جون تجويزون به شامل ڪيون ويون. قانون واري وزير ضياءُ الحسن لنجار موجب، جيڪڏهن اپوزيشن وارن کي اعتراض هئا ته اهي ڪميٽيءَ ۾ ئي مخالفت ڪري ٿي سگهيا. حڪومت اهو به واضح ڪيو آهي ته مڪاني ادارن جو مدو مڪمل ٿيڻ کان 120 ڏينهن اڳ سنڌ حڪومت اليڪشن ڪميشن کي مڪاني چونڊن لاءِ خط لکندي. جڏهن ته چونڊ شيڊول جاري ٿيڻ سان چونڊيل نمائندن جا اختيار معطل ٿي اليڪشن ڪميشن ۽ ريٽرننگ آفيسرن ڏانهن منتقل ٿي ويندا.

حڪومت جي اها وضاحت اهم آهي، پر ان سان گڏ عملي ضمانتن جي ضرورت به موجود آهي. چونڊن جي شفافيت رڳو قانون جي لفظن سان نه پر ان جي غيرجانبدار ۽ سخت عملدرآمد سان يقيني بڻجي سگهي ٿي. جيڪڏهن ميئر يا ضلعي چيئرمين ايڊمنسٽريٽر طور ڪم ڪندو ته ان جي اختيارن، مالي معاملن، ترقياتي منصوبن ۽ چونڊ عمل سان لاڳاپيل فيصلن بابت واضح ضابطا هجڻ گهرجن. اليڪشن ڪميشن کي به پنهنجي آئيني ذميوارين تحت بروقت نگراني ڪرڻي پوندي، جيئن ڪنهن به سياسي ڌر کي سرڪاري وسيلن جي ناجائز استعمال جو موقعو نه ملي. سنڌ ۾ مڪاني ادارن جي بااختياريءَ جو سوال به هن بحث جو اهم حصو آهي. سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ موجب سنڌ جا مڪاني ادارا ٻين صوبن جي ڀيٽ ۾ وڌيڪ بااختيار آهن ۽ حڪومت سالڊ ويسٽ مئنيجمينٽ جون ذميواريون مڪاني ادارن کي ڏيڻ سان گڏ پوليس کي به چونڊيل مڪاني نمائندن آڏو جوابده بڻائڻ چاهي ٿي. جيڪڏهن اهڙا قدم واقعي کنيا وڃن ٿا ته انهن جو مقصد رڳو قانوني ترميم نه پر عوامي خدمت جو مؤثر نظام قائم ڪرڻ هجڻ گهرجي. مڪاني ادارن کي اختيار ڏيڻ سان گڏ مالي وسيلا، عملي سهولتون ۽ جوابدهيءَ جا واضح طريقا پڻ فراهم ڪرڻا پوندا. اسين سمجهون ٿا سنڌ جي مڪاني نظام جو مستقبل مضبوط، بااختيار ۽ عوامي جوابدهيءَ تي ٻڌل ادارن سان وابسته آهي. ترميمي ايڪٽ جو اصل امتحان ان ڳالهه ۾ هوندو ته ڇا اهو عوامي سهولتن جو تسلسل برقرار رکي ٿو، چونڊن کي شفاف بڻائي ٿو ۽ مڪاني نمائندن کي حقيقي اختيار ڏئي ٿو. سنڌ جي عوام کي اهڙو مڪاني نظام گهرجي، جيڪو سياسي مفادن کان مٿانهون ٿي سندن مسئلا حل ڪري. ان مقصد لاءِ حڪومت، اپوزيشن، اليڪشن ڪميشن ۽ مڪاني ادارن کي گڏجي ڪم ڪرڻو پوندو، ڇاڪاڻ ته مضبوط مڪاني حڪومت ئي مضبوط جمهوريت ۽ بهتر عوامي خدمت جي ضمانت بڻجي سگهي ٿي.

مشڪلاتن ۾ مبتلا ڪندڙ آمريڪا- ايران جنگ جا اثر!

محمد اسماعيل لانگاهه

دنيا اڃا تائين ڪورونا وائرس جي وبا دوران پيدا ٿيل معاشي، سماجي ۽ انساني بحرانن کي مڪمل طور وساري نه سگهي آهي ته مٿان وري آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ وڌندڙ ڇڪتاڻ ۽ جنگ جا امڪان عالمي امن، معيشت ۽ عام ماڻهوءَ جي زندگيءَ لاءِ هڪ نئون ۽ وڌيڪ خطرناڪ چئلينج سامهون آيا آهن. جيڪڏهن اهو تڪرار ڊگهي جنگ جي صورت اختيار ڪري ٿو ته ان جا اثر وچ اوڀر کان ٻاهر تائين پکڙجن ٿا ته ان جا نتيجا ڪورونا وبا کان به وڌيڪ پيچيده ۽ گهڻ رخين تي مشتمل ٿي سگهن ٿا. ڪورونا وائرس دوران دنيا جي ڪاروباري سرگرمين کي وڏو ڌڪ رسيو، صنعتون بند ٿيون، روزگار جا موقعا گهٽيا، مهانگائي وڌي ۽ لکين خاندان معاشي پريشانين ۾ مبتلا ٿيا. پر جنگ جي صورتحال ۾ مسئلو رڳو صحت يا معيشت تائين محدود نٿو رهي. جنگ توانائي، خوراڪ، واپار، سفارتڪاري، سلامتي ۽ انساني زندگيءَ جي تقريبن هر شعبي کي متاثر ڪري سگهي ٿي. آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ ڪنهن به فوجي ٽڪراءَ جو سڀ کان وڏو خطرو تيل جي عالمي مارڪيٽ تي پئجي سگهي ٿو. وچ اوڀر دنيا جي توانائيءَ جي فراهميءَ جو انتهائي اهم علائقو آهي، جيڪڏهن تيل جي پيداوار يا آمدرفت متاثر ٿئي ٿي ته عالمي سطح تي تيل جون قيمتون تيزيءَ سان وڌي سگهن ٿيون. تيل مهانگو ٿيڻ جو مطلب ٽرانسپورٽ، بجلي، صنعت ۽ روزمره جي استعمال جون ڪيترين ئي شيون مهانگيون ٿيڻ آهي. پاڪستان جهڙن ترقي پذير ملڪن لاءِ اهڙي صورتحال وڌيڪ ڏکي ثابت ٿئي ٿي، پاڪستان پنهنجي توانائيءَ جي ضرورتن جو هڪ وڏو حصو درآمد ذريعي پورو ڪري ٿو. عالمي مارڪيٽ ۾ تيل جي قيمتن ۾ واڌ سان ملڪ جو درآمدي بل وڌندو ويندو، روپئي تي دٻاءُ پوندو ۽ اڳ ئي مهانگائيءَ کان متاثر عوام لاءِ زندگي گذارڻ وڌيڪ ڏکي بڻجي ٿي. جنگ جا اثر رڳو تيل تائين محدود ناهن رهندا پر ان سان واپار جا عالمي رستا به متاثر ٿين ٿا. جيڪڏهن وچ اوڀر ۽ نار سميت پرياسي جا سامونڊي رستا غير محفوظ ٿين ٿا ته جهازن جي آمدرفت، انشورنس ۽ سامان جي ترسيل جا خرچ وڌي سگهن ٿا. نتيجي ۾ دنيا جي مختلف ملڪن ۾ درآمد ٿيندڙ شين جون قيمتون وڌڻ جو امڪان پيدا ٿيندو. انهيءَ صورتحال ۾ خوراڪ به اهم مسئلو بڻجي سگهي ٿي. ڀاڻ، ٻج، زرعي مشينري، ٻارڻ (فيول) ۽ ٽرانسپورٽ جي قيمتن ۾ ٿيندڙ واڌ زرعي پيداوار جي لاڳت وڌائي سگهي ٿي. جيڪڏهن اها صورتحال ڊگهي ٿئي ٿي ته غريب ملڪن ۾ مهانگائي ۽ غذائي کوٽ جا مسئلا وڌيڪ سنگين ٿي سگهن ٿا. ڪورونا دوران دنيا هڪ اهڙي ئي قسم جي خوف کي منهن ڏنو هو. ماڻهو وائرس کان بچڻ لاءِ گهرن تائين محدود ٿي ويا هئا. جنگ جي صورت ۾ خوف جي نوعيت مختلف هوندي آهي. ميزائلن، هوائي حملن، دهشتگردي، لڏپلاڻ ۽ علائقائي عدم استحڪام جو خطرو ماڻهن جي ذهني ۽ جسماني سلامتيءَ کي متاثر ڪري سگهي ٿو. وچ اوڀر ۾ جنگ وڌڻ سان لکين ماڻهو پنهنجا گهر ڇڏڻ تي مجبور ٿين ٿا. پناهگيرن جو نئون بحران پيدا ٿي سگهي ٿو جنهن سان پاڙيسري ملڪن تي معاشي ۽ سماجي بار وڌندو اهڙي صورتحال عالمي سياست کي به وڌيڪ پيچيده بڻائي سگهي ٿي.

ٻئي طرف آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ جنگ ٻين ملڪن کي به پنهنجن پنهنجن مفادن مطابق ڌرين ۾ ورهائي سگهي ٿي. جيڪڏهن تڪرار ۾ وڌيڪ ملڪ سڌي يا اڻ سڌي طرح شامل ٿي وڃن ٿا ته هڪ محدود جنگ وڏي علائقائي جنگ جو روپ اختيار ڪري سگهي ٿي. ان جو سڀ کان خطرناڪ پاسو اهو آهي ته اهڙي صورتحال کي ڪنٽرول ڪرڻ دنيا لاءِ ڏکيو ٿي سگهي ٿو. پاڪستان لاءِ هن بحران ۾ سڀ کان اهم ضرورت غيرجانبدار ۽ متوازن سفارتڪاري آهي. ساڳئي وقت عالمي برادريءَ کي به جنگ بدران ڳالهين، سفارتڪاري ۽ پُرامن حل لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي، جو ته اڄ دنيا کي هٿيارن کان وڌيڪ امن جي ضرورت آهي. ڪورونا وائرس انسانيت کي اهو سبق ڏنو آهي ته هڪ بحران ڪيئن سڄي دنيا کي پنهنجي لپيٽ ۾ وٺي سگهي ٿو؟ جنگ جو بحران ان کان به وڌيڪ تباهي آڻي سگهي ٿو. ڇاڪاڻ ته وبا جي مقابلي ۾ جنگ جا اثر صرف اسپتالن تائين محدود ناهن هوندا پر معيشت، توانائي، خوراڪ، روزگار، واپار ۽ عالمي امن تائين پکڙجي ويندا آهن. تنهنڪري آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ وڌندڙ تڪرار کي صرف ٻن ملڪن جو مسئلو سمجهڻ وڏي غلطي هوندي. ان جا اثر سڄي دنيا، خاص طور تي ترقي پذير ملڪن جي عام ماڻهوءَ تائين پهچي سگهن ٿا. دنيا جي طاقتور ملڪن تي اها ذميواري لاڳو ٿئي ٿي ته اهي طاقت جي استعمال بدران ڳالهين جو رستو اختيار ڪن. ڇو ته جنگ ۾ ڪا هڪ ڌر فتح حاصل ڪري سگهي ٿي پر انسانيت جي فتح تڏهن ئي ممڪن آهي، جڏهن جنگ کي مڪمل طور تي بند ڪيو وڃي.

نوان منصوبا ۽ وفاقي توازن

محمد خان ابڙو

اسان جي وڏي آبادي، ٻوليءَ جي سڃاڻپ ۽ مخصوص جاگرافيائي علائقن کي بنياد بڻائي جيڪڏهن ڪراچي کي الڳ صوبو بڻائڻ جو مطالبو ڪيو وڃي ته ڇا اهو مطالبو صرف آبادي وڌيڪ هجڻ جي بنياد تي مڃي سگهجي ٿو؟ جيڪڏهن ها، ته پوءِ صوبن جون حدون تاريخ ۽ آئين جي بنياد تي مقرر ٿينديون يا هر وڏي لساني آبادي پنهنجي لاءِ الڳ نئون صوبو ناهڻ جو مطالبو ڪري سگهندي؟ جيڪڏهن ڪنهن علائقي ۾ ڪنهن هڪ ٻولي ڳالهائيندڙ ماڻهن جي اڪثريت کي نئون صوبو ناهڻ جو بنياد بڻايو وڃي ته پوءِ ڪنهن به صوبي جي موجوده تاريخي حيثيت مستقل نه رهندي. اڄ ڪراچي لاءِ الڳ صوبي جو مطالبو ٿيندو، سڀاڻي ڪو ٻيو شهر ۽ ان ڪانپوءِ ڪنهن ٻئي صوبي جو ڪو علائقو به ساڳئي اصول تحت نئين صوبي يا نئين سڃاڻپ جو مطالبو ڪري سگهي ٿو. اهڙي طرح، انتظامي سڌارن جي نالي تي صوبن جي سياست آهستي آهستي لساني يا ٻوليءَ جي بنياد تي ورهائجي سگهي ٿي.

پاڪستان هڪ اهڙو ملڪ آهي، جتي مختلف ٻوليون، ثقافتون ۽ تاريخي سڃاڻپون رهن ٿيون. ملڪ جي طاقت اُن ڳالهه ۾ ناهي ته انهن مختلف سڃاڻپن کي ختم ڪيو وڃي، پر اُن ۾ آهي ته انهن سڀني کي آئين جي دائري اندر محفوظ رکيو وڃي. سنڌ، پنجاب، بلوچستان ۽ خيبر پختونخوا تاريخي صوبا آهن. انهن جي سڃاڻپ صدين کان هلندڙ تهذيبي سفر، ٻولي، ثقافت ۽ جاگرافيءَ جي بنياد تي ٺهي آهي. تنهنڪري ڪنهن به صوبي جون حدون صرف آباديءَ جي انگن اکرن يا وقتي سياسي ضرورت جي بنياد تي تبديل نه ٿيڻ گهرجن. سنڌ لاءِ هيءَ معاملو وڌيڪ حساس آهي. ڪراچي سنڌ جي تاريخي، جاگرافيائي ۽ ثقافتي وحدت جو حصو آهي. پاڪستان ٺهڻ ڪانپوءِ ڪراچي ملڪ جو وڏو معاشي ۽ ڪاروباري مرڪز بڻجي ويو، جنهن ڪري ملڪ جي مختلف علائقن مان ڪيترائي ماڻهو اچي هتي آباد ٿيا. پر ڪنهن شهر ۾ مختلف قومن، ذاتين يا ٻولين ڳالهائيندڙ ماڻهن جي موجودگيءَ سان اُن شهر جي تاريخي ۽ صوبائي سڃاڻپ تبديل نٿي ٿي وڃي. جيڪڏهن ڪراچي ۾ ڪنهن هڪ ٻولي ڳالهائيندڙ ماڻهن جي وڏي تعداد کي الڳ صوبو ناهڻ جو جواز مڃيو وڃي، ته پوءِ اِهو ئي اصول ٻين علائقن لاءِ به استعمال ٿي سگهي ٿو. مثال طور، حيدرآباد، سکر، ميرپورخاص يا ڪنهن ٻئي شهر ۾ جيڪڏهن ڪنهن گروهه جي آبادي وڌيڪ هجي، ته اهو گروهه به ساڳئي بنياد تي الڳ سڃاڻپ يا نئون صوبو ناهڻ جو مطالبو ڪري سگهي ٿو. اهڙي صورت ۾ صوبن جون تاريخي ۽ آئيني حدون مستقل رهڻ بدران هر نئين آدمشماريءَ ۾ آباديءَ جا انگ بدلجڻ سان گڏ تبديل ٿيڻ لڳنديون.

سنڌ هڪ تاريخي ڌرتي ۽ وطن آهي، جنهن هميشه مختلف قومن، ذاتين ۽ برادرين کي پنهنجي اندر جاءِ ڏني آهي. سنڌ جي اصل طاقت اُن جي وسيع ثقافت ۽ ٻين کي برداشت ڪرڻ واري مزاج ۾ آهي پر برداشت ڪرڻ جو مطلب اِهو ناهي ته سنڌ پنهنجي تاريخي سڃاڻپ ئي وساري ڇڏي. سنڌ جو پاڪستان سان پنهنجو تاريخي ۽ آئيني تعلق آهي ۽ سنڌ اُن تعلق تي قائم آهي. سنڌ سان لاڳاپيل قومي سوچ جو مطلب اِهو ناهي ته پاڪستان کان الڳ ٿيڻ گهرجي. ان جو مطلب اِهو آهي ته پاڪستان اندر رهندي سنڌ جي سڃاڻپ، وسيلا، حق ۽ سياسي عزت محفوظ رهڻ گهرجن. ڪراچي جا شهري مسئلا واقعي موجود آهن. پاڻي، صفائي، ٽرانسپورٽ، روڊن، نيڪال جي نظام، صحت، تعليم، ڪچري ۽ مڪاني حڪومت جا مسئلا ڪافي عرصي کان شهر کي متاثر ڪري رهيا آهن. پر انهن مسئلن جو حل اِهو ناهي ته صوبي جون حدون تبديل ڪري ڪراچي کي الڳ صوبو بڻايو وڃي. جيڪڏهن مڪاني حڪومت جا ادارا ڪمزور آهن ته انهن کي وڌيڪ اختيار ڏنا وڃن. جيڪڏهن پئسا ۽ وسيلا گهٽ آهن ته مناسب مالي وسيلا ڏنا وڃن ۽ جيڪڏهن انتظامي اختيار حد کان وڌيڪ وفاق يا صوبي جي سطح تي گڏ ٿيل آهن ته قانون موجب آهي اختيار هيٺين سطح، يعني مقامي حڪومتن تائين منتقل ڪيا وڃن. اِهو ئي اصول پاڪستان جي ٻين صوبن ۽ علائقن تي به لاڳو ٿيڻ گهرجي. جيڪڏهن ڪنهن علائقي جا انتظامي مسئلا آهن يا اُتي ماڻهن کي سهولتون ۽ اختيار نٿا ملن ته انهن مسئلن کي ترقي، وڌيڪ اختيارن ۽ بهتر انتظام ذريعي حل ڪرڻ گهرجي. ڇو ته جيڪڏهن هر انتظامي مسئلي جو حل نئون صوبو ناهڻ کي سمجهيو وڃي ته پوءِ ملڪ ۾ نوان صوبا ۽ مختلف علائقن مان ڪيترائي نوان سياسي مطالبا اڀري سگهن ٿا.

پنجاب کي وڌيڪ صوبن ۾ ورهائڻ واري ڳالهه کي به ساڳئي انداز سان سمجهڻ گهرجي. جيڪڏهن هڪ وڏي صوبي کي ڪيترن ئي صوبن ۾ ورهايو وڃي ۽ هر نئين صوبي کي سينيٽ ۾ برابر نمائندگي ملي وڃي ته اهو ضروري ناهي ته اُن علائقي جي وفاقي سياسي طاقت گهٽجي وڃي. ممڪن آهي ته اُن جي سياسي طاقت سينيٽ ۾ وڌيڪ وڌي ۽ مختلف صوبن جي صورت ۾ پکڙجي وڃي. تنهنڪري صوبن جو تعداد وڌائڻ کان اڳ سينيٽ جي ڪردار ۽ وفاق ۾ طاقت جي توازن تي سنجيدگيءَ سان غور ڪرڻ ضروري آهي. سينيٽ جو بنيادي مقصد ئي اِهو آهي ته پاڪستان جي سڀني صوبن ۽ وفاقي يونٽن کي سياسي لحاظ کان برابر اهميت حاصل هجي. قومي اسيمبلي ۾ نمائندگي آباديءَ جي حساب سان ٿيندي آهي پر سينيٽ ۾ سڀني صوبن کي برابر نمائندگي ملڻ وفاقي نظام جي بنيادي اصولن مان هڪ آهي. جيڪڏهن هر ٻولي ڳالهائيندڙ گروهه جي آبادي کي نئون صوبو ناهڻ جو جواز مڃيو وڃي، ته پوءِ نوان صوبا نهڻ سان وفاق ۾ سياسي طاقت جو موجوده توازن به متاثر ٿي سگهي ٿو. تنهنڪري نئون صوبو ناهڻ جو سوال رڳو انتظامي مسئلو ناهي، پر اِهو وفاق ۾ سياسي طاقت جي ورڇ ۽ توازن سان به لاڳاپيل مسئلو آهي. اسان اهڙو پاڪستان نٿا چاهيون، جتي هر وڏي لساني يا ٻوليءَ واري اڪثريت پنهنجي لاءِ الڳ صوبي جو مطالبو ڪندي رهي. اسان اهڙو پاڪستان چاهيون ٿا، جتي ڪو ماڻهو پنهنجي پشتون سڃاڻپ سان گڏ پاڪستاني هجي، سنڌي پنهنجي سنڌي سڃاڻپ سان گڏ پاڪستاني هجي، بلوچ پنهنجي بلوچ سڃاڻپ سان گڏ پاڪستاني هجي ۽ پنجابي پنهنجي پنجابي سڃاڻپ سان گڏ پاڪستاني هجي. قومي اتحاد جو مطلب اِهو ناهي ته ماڻهن جون ٻوليون، ثقافت يا قومي سڃاڻپون ختم ڪري ڇڏجن. بلڪ مطلب اِهو آهي ته انهن سڀني سڃاڻپن کي آئين تحت برابر عزت ۽ حق ڏنا وڃن. سنڌ کي ورهائڻ واري سوال جو تعلق ان ڳالهه سان آهي ته پاڪستان جا تاريخي صوبا ۽ علائقا آخر ڪهڙي بنياد تي قائم رهندا. جيڪڏهن اڄ آباديءَ جي انگن اکرن کي تاريخي صوبائي وحدت کان وڌيڪ اهميت ڏني وئي ته پوءِ سڀاڻي ڪو به صوبو محفوظ نه رهندو. هر نئين آدمشماري ڪانپوءِ نئين صوبي يا نئين سياسي حدبندي جو مطالبو ڪرڻ جو جواز پيدا ٿي سگهي ٿو.

> ڪراچي ۾ رهندڙ پشتون، اردو ڳالهائيندڙ بلوچ، پنجابي، سرائڪي ۽ ٻيا سڀ پاڪستاني سنڌ جا شهري آهن. انهن سڀني جا حق محفوظ رهڻ گهرجن. پر ساڳئي وقت سنڌ جي جاگرافيائي ۽ تاريخي وحدت به برقرار رهڻ گهرجي. پاڪستان کي نون ورهاڱن بدران مضبوط ۽ اثرائتا ادارا گهرجن. اسان کي اهڙيون مڪاني حڪومتون گهرجن، جيڪي ڪراچي جا شهري مسئلا حل ڪري سگهن. اهڙي صوبائي حڪومت گهرجي، جيڪا سڀني شهرين کي برابر سمجهي ۽ اهڙو وفاق گهرجي، جيڪو پاڪستان جي سڀني صوبن ۽ وفاقي يونٽن جي حقن جي حفاظت ڪري. شهرين کي برابر حق ملڻ گهرجن ۽ هر ڪنهن جي ٻولي، ثقافت ۽ سڃاڻپ جو برابر احترام ٿيڻ گهرجي.

سنڌ ڪنهن به شهري کي سنڌ مان ڪڍڻ جي ڳالهه نٿي ڪري. جيڪو به پاڪستاني سنڌ ۾ رهي ٿو اهو سنڌ جو شهري آهي ۽ کيس برابر عزت ۽ حق ملڻ گهرجن. ڪراچي ۾ رهندڙ پشتون، اردو ڳالهائيندڙ بلوچ، پنجابي، سرائڪي ۽ ٻيا سڀ پاڪستاني سنڌ جا شهري آهن. انهن سڀني جا حق محفوظ رهڻ گهرجن. پر ساڳئي وقت سنڌ جي جاگرافيائي ۽ تاريخي وحدت به برقرار رهڻ گهرجي. پاڪستان کي نون ورهاڱن بدران مضبوط ۽ اثرائتا ادارا گهرجن. اسان کي اهڙيون مڪاني حڪومتون گهرجن، جيڪي ڪراچي جا شهري مسئلا حل ڪري سگهن. اهڙي صوبائي حڪومت گهرجي، جيڪا سڀني شهرين کي برابر سمجهي ۽ اهڙو وفاق گهرجي، جيڪو پاڪستان جي سڀني صوبن ۽ وفاقي يونٽن جي حقن جي حفاظت ڪري. شهرين کي برابر حق ملڻ گهرجن ۽ هر ڪنهن جي ٻولي، ثقافت ۽ سڃاڻپ جو برابر احترام ٿيڻ گهرجي. پر صرف ڪنهن هڪ ٻولي ڳالهائيندڙ ماڻهن جي اڪثريت جي انگن اکرن جي بنياد تي تاريخي صوبن جون حدون تبديل نه ٿيڻ گهرجن. ڪراچي سنڌ جو تاريخي شهر آهي ۽ سنڌ پاڪستان جو هڪ تاريخي صوبو ۽ وفاقي يونٽ آهي. ڪراچي جي هر شهريءَ کي برابر حق ڏيڻ سان پاڪستان مضبوط ٿيندو پر سنڌ کي ورهائڻ سان پاڪستان جي وفاقي نظام ۽ سياسي توازن کي مضبوط ڪرڻ ۾ مدد نه ملندي. اسان کي اهڙي سياست جي ضرورت آهي، جيڪا ماڻهن کي سندن حق ڏئي، پر زمين ۽ علائقا ٻولي يا لساني بنياد تي ورهائي نه. اِهو ئي سنڌ جي مفاد ۾ آهي، اِهو ئي پاڪستان جي مفاد ۾ آهي ۽ هڪ مضبوط وفاق لاءِ به اِهو ئي بهتر رستو آهي.

(جنگ جي ٿورن سان)

مجبور عوام لاءِ مذاق بڻجي ويل رليف!

قاسم خاصخيلي

هاڻ ته چوڌاري چڻ ماڻهو ڪنهن مضبوط هٿن ۾ جڪڙجي ويا هجن. نه جند آجي ڪرائي ٿا سگهن، نه احتجاج ڪري ٿا سگهن ۽ نه وري آزاديءَ سان پنهنجي دردن جو اظهار ڪري سگهن ٿا. ملڪ ۾ روزانو جي بنياد تي وڌندڙ تيل جي اگهن ماڻهن جون مٿيون منجهائي ڇڏيون آهن. عام واهپي جي شين کان وٺندي زندگيءَ جي ضرورت جي هر شيءِ پوري ڪرڻ هاڻي هتان جي ماڻهن لاءِ وڏو امتحان بڻجي ويو آهي. اهو وزيراعظم جيڪو اقتدار تي مسند تي ويهڻ کان اڳ مخالفن خلاف وڏيون تقريرون ڪري سرعام عوامي جلسن ۾ عوام کي "رليف" ڏيڻ جون ڳالهيون ڪندو هو، ان جي اقتدار ۾ اچڻ کان پوءِ چڻ ته ملڪ جا ماڻهو ٿي نوان ڪپڙا پائڻ لاءِ سڪي رهيا آهن. ٽرانسپورٽرن پاران روزانو جي بنياد تي وڌندڙ تيل اگهن جي بهاني ڀاڙيان ئي وڌايل ڪرايا ڪي وڌيڪ وڌائڻ جا بهانا ڪري عوام جو الڳ رت چوسي رهيا آهن. فيڪٽرين جا مالڪ هجن يا مطلب ڪنهن به شيءِ جو ڪارخانيدار، سرمائيدار يا دڪاندار هجي، هر ماڻهو پنهنجي وس آهر ناجائز فائدو وٺي رهيو آهي. سڀني شين جا اگهه آسمان سان ڳالهيون ڪري مسڪينن جو روز اکيون آليون ڪري رهيا آهن. هڪ ڏهاڙي ڪمائڻ وارو مزدور، هاري ۽ ڪانٽريڪٽ تي ٻيڻل ننڍو ملازم زندگيءَ کي پاڻ مٿان هن ملڪ ۾ بار سمجهي مجبورن جيئڻ جا جتن ڪري رهيو آهي. سفيد پوش وچولو طبقو ۽ خوددار ماڻهو پڻ زندگيءَ کي ڏکيائين سان گذارڻ تي مجبور ٿي ويا آهن. پيٽرول ۽ ڊيزل جي روز روز وڌندڙ اگهن سبب مهانگائيءَ جو طوفان گهٽ ٿيڻ بجاءِ هر روز وڌي رهيو آهي. عام ماڻهو ان طوفان جي زد ۾ اچي ويو آهي. نه تن تي پورو ڪپڙو رهي ٿو نه سُک نصيب ٿئي ٿو. نه ئي غريب ماڻهو بيمارين ۾ دوا دُرمل وٺڻ جي قابل رهيو آهي. نه ئي ڪنهن مٽ مائٽ، پاڙيسري يا ڪنهن دوست جي غمي توڙي خوشيءَ ۾ شريڪ ٿيڻ جهڙو رهيو آهي. مهانگائيءَ سبب ڏينهو ڏينهن ملڪ ۾ ماڻهو روزانو جي بنياد تي غربت جي لڪير کان هيٺ اچي رهيا آهن. مگر اقتدار جي نشي ۾ مست حڪمرانن لاءِ اها مرڻي خير جي ڳالهه آهي. بس ڪو وزير يا مشير ٽي وي‌ءَ تي ويهي رليف ڏيڻ جا هوائي فائر ڪري هليو ٿو وڃي پر حقيقت ۾ نه ڪو رليف ٿو ڏنو وڃي، نه ئي مهانگائيءَ تي ڪنٽرول ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ٿي وڃي. ماڻهن کي غربت مان ڪڍڻ جي ڪا اسڪيم ڏني ٿي وڃي، جنهن سان ماڻهو پنهنجي پيرن تي بيهي مهانگائي ۽ غربت جو مقابلو ڪري سگهن. هڪڙي پاسي روزانو تيل جا اگهه وڌائي عوام مٿان عام طور تي وڏو بار وڌو پيو وڃي ته ٻئي طرف خبر ناهي ته ڪهڙن صلاحڪارن جي صلاحن تي في ليٽر تي سؤ رپيا ننڍين گاڏين رڪشن ۽ موٽرسائيڪل وارن کي رليف ڏيڻ جو اعلان ڪيو ويو آهي، جيڪو پڻ اڳ ۾ ٻن هزارن واري رليف وانگر صرف اشتهارن جي زينت بڻجي رهيو آهي. سؤ روپيا رليف مخصوص طريقي سان ڏنو ويندو، جنهن جون شرطون ٻڌندي ئي ماڻهو ڪنن کي هٿ هڻي توبهه ڪرڻ لڳي وڃي ٿو. لڳي ٿو ته رليف لاءِ موبائيل تي ميسيجن موڪلڻ مان به حڪومت کي ڪجهه پلئه منافعو ملندو پر ان جي ابتڙ عوام کي ان رقم جو ڪو اڌ حصو به رليف ملڻ جي اميد مشڪل ڏسڻ ۾ اچي ٿي. اگر رليف ڏيڻو ئي آهي ته مڪمل طور جيئن آسانيءَ سان تيل جا اگهه وڌائي عوام جا کيسا خالي ڪيا ٿا وڃن، تيئن آسانيءَ سان سؤ رپيا في ليٽر ڊيزل ۽ پيٽرول تي گهٽ ڪيا وڃن يا حڪومتي خرچ گهٽ ڪري مبينا طور ٿيندڙ ملڪ ۾ ڪرپشن خلاف ڏنبو ڪڻي حڪومتي آمدني بهتر ڪري عوام جو احساس ڪندي پيٽروليم ليوي مڪمل طور ختم ڪئي وڃي. ان سان به عوام کي سٺو رليف ڏسڻ ۾ اچي سگهي ٿو. باقي نئين سِر نوان ناٽڪ عوام کي ڪو به بهتر رليف نٿا ڏئي سگهن. سرڪار کي عوام جو اونو آهي ته حقيقي رليف طرف قدم کڻي، جنهن سان عوام مڪمل سُک جو ساهه کڻي سگهي. حڪمرانن کي اهو به سمجهڻ گهرجي ته عوام کي هر وقت خاموش ۽ مجبور سمجهڻ وڏي غلطي آهي. ماڻهو هن وقت مهانگائي برداشت ڪري رهيا آهن پر انهن ۾ مايوسي وڌي رهي آهي. جڏهن هڪ عام ماڻهو پنهنجي ٻارن جي ضرورتن، گهر جي خرچن، بجليءَ جي بلن، سفر جي ڪراين، دوائن ۽ کاڌي پيتي جي خرچن کي گڏ ڪري ٿو ته کيس پنهنجي مستقبل بابت فڪر ٿيڻ لڳي ٿو. تنهنڪري حڪمرانن لاءِ ضروري آهي ته اهي عوام جي انهيءَ بيچينيءَ کي سمجهن ۽ وقت سِر اهڙا قدم کڻن، جن سان ماڻهن کي حقيقي ساهه کڻڻ جو موقعو ملي. ملڪ جي معيشت مضبوط ڪرڻ لاءِ به ضروري آهي ته عوام جي قوتِ خريد برقرار رهڻ گهرجي. جيڪڏهن ماڻهن وٽ پئسا ئي نه بچندا ته بازار ۾ خريداري گهٽ ٿيندي، ڪاروبار متاثر ٿيندو، ننڍا واپاري پريشان ٿيندا ۽ بيروزگاريءَ ۾ واڌ ٿيندي. تنهن ڪري مهانگائيءَ کي رڳو عام ماڻهوءَ جو مسئلو سمجهڻ بدران ان کي معيشت جو مسئلو سمجهڻ گهرجي. هاڻي وقت اچي ويو آهي ته سرڪار رڳو رليف جا اعلان ڪرڻ بدران عملي طور تي عوام جي زندگي آسان ڪرڻ لاءِ قدم کڻي. پيٽروليم شين جي اگهن، ٽرانسپورٽ جي ڪراين، بجلي ۽ گئس جي بلن ۽ عام واهپي جي شين جي قيمتن ۾ گهٽتائيءَ لاءِ گڏيل پاليسي جوڙي وڃي. غريب طبقي کي اهڙو سهارو ڏنو وڃي، جنهن سان هو پنهنجي پيرن تي بيهي سگهي.

qasimkhaskheli97@gmail.com

لطيفي لات ــــــــــ شاهه عبداللطيف ڀٽائي

سائِر صِحتَ سيرين، آهي نہ آزار،
مجلس وير مِلو ٿئي، ڪوئيندي قهار،
خنجرُ تنهن خوبُ هڻي، جنهن سين ٿئي يار،
صاحبُ رَب ستار، سوجهي رڳون ساهہ جون.

پرين صحت لاءِ نار وجهندڙ مرهم آهي، ۽ هو هرگز پيڙا ڏيندڙ نہ آهي. هو ڪچهريءَ ۾ (رهاڻ ڪندي) مٺو ٿو لڳي، پر ڪوڙڻ ۾ قهري (ظالم) ٿو اچي. جنهن جو هو دوست ٿئي تنهن کي خوب ڪاتيون ٿو هڻي. پردو رکندڙ رب ساهہ جون رڳون بہ ٿو نِچوئي.

(تحقيق ۽ ترتيب : شاهنواز راڄپر)

اڄوڪو ڏينهن ـــــ 16 سيپٽمبر

نورمحمد وڪيل

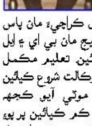

سنڌ جي هن عظيم تعليم دوست انسان ۽ قانوندان جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1845ع ۾ لاڙڪاڻي ضلعي جي باقراڻي تعلقي جي ڳوٺ جڪري ۾ ٿيو. هن ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي ۽ مئٽرڪ جو امتحان سنڌ مدرسة الاسلام هاءِ اسڪول ڪراچيءَ مان پاس ڪيو. اڳتي هلي علي ڳڙهه ڪاليج مان بي اي ۽ ايل ايل بي جون سندون حاصل ڪيائين. تعليم مڪمل ڪرڻ کان پوءِ حيدرآباد دکن ۾ وڪالت شروع ڪيائين پر ڪجهه عرصي کان پوءِ سنڌ موٽي آيو. ڪجهه عرصي تائين خيرپور ۾ جج طور ڪم ڪيائين پر پوءِ استعيفا ڏئي حيدرآباد ۾ وڪالت جو پيشو اختيار ڪيائين. 1923ع ۾ هو بمبئيءَ جي ليجسليٽو ڪائونسل جو ميمبر ٿيو 1920ع واري ڏهاڪي ۾ هن مسلم ايجوڪيشنل سوسائٽيءَ جو بنياد رکيو. هو حسن علي آفنديءَ جي قائم ڪيل "سنڌ محمدن ايسوسيئيشن" جو سرگرم ڪارڪن هو خلافت تحريڪ ۾ به ڀرپور ورتائين. 1858ع ۾ انگريز سرڪار "حيدرآباد هاءِ اسڪول" قائم ڪيو. نور محمد انهيءَ اسڪول جي قيام ۾ ڀرپور ڪردار ادا ڪيو. 1924ع ۾ انهيءَ اسڪول جو انتظام نور محمد لاکير جي مسلم ايجوڪيشنل سوسائٽيءَ جي حوالي ڪيو ويو. نور محمد جي ڪوشش سان اهو اسڪول سنڌ جي مسلمانن جو هڪ اهم تعليمي ادارو بڻجي ويو 1930ع ۾ انهيءَ اسڪول کي "نورمحمد هاءِ اسڪول" جو نالو ڏنو ويو. انهيءَ اسڪول جي عمارت 1933ع ۾ جڙي راس ٿي. هن سنڌ جي ڏورانهن علائقن مان ايندڙ شاگردن کي رهائش جون سهولتون ڏيڻ لاءِ 57 ڪمرن تي مشتمل هاسٽل پڻ ٺهرائي. هن جي خواهش هئي ته حيدرآباد ۾ هڪ مسلم يونيورسٽي قائم ٿئي افسوس جو زندگيءَ سندس ساٿ نه ڏنو ۽ هو 22 آگسٽ 1937ع تي پنهنجي خالقِ حقيقيءَ سان وڃي مليو.

آغا تاج محمد

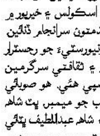

اڄوڪو ڏينهن مشهور تعليمي ماهر اديب ۽ منتظم آغا تاج محمد جي ياد ڏياري ٿو. جنهن جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1904ع ۾ سکر ضلعي جي ڳوٺ باڳڙجيءَ ۾ ٿيو ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪيائين مئٽرڪ جو امتحان ميونسپل هاءِ اسڪول سکر مان پاس ڪيائين. اڳتي هلي بي اي ۽ بي ٽي جون سندون حاصل ڪيائين. عملي زندگيءَ جي شروعات سنڌ مدرسي هاءِ اسڪول ۾ استاد طور ڪيائين. ان بعد تعليم کاتي ۾ انسپيڪٽر آف اسڪولس ۽ خيرپور ۾ ڊائريڪٽر آف اسڪولس طور خدمتون سرانجام ڏنائين هو سڄا سارا ٻارهن سال سنڌ يونيورسٽيءَ جو رجسٽرار پڻ رهيو. هن کي ادبي، سماجي ۽ ثقافتي سرگرمين سان گڏ راندين سان خاص دلچسپي هئي. هو صوبائي اسڪائوٽ ڪمشنر روٽري ڪلب جو ميمبر پٽ شاهه ميموريل ڪائونسل جو ميمبر ۽ شاهه عبداللطيف ڀٽائي ڪلچر سينٽر جي مرڪزي ڪميٽيءَ جو ميمبر رهيو. انگريز سرڪار پاران کيس "قيصر هند" ۽ "خان صاحب" جو خطاب به مليو هن 24 ڪتاب لکيا، جن مان اڪثر درسي آهن. "آغا" تخلص سان شاعري به ڪيائين هن 10 آڪٽوبر 1959ع تي حيدرآباد ۾ وفات ڪئي. سندس نالي سان حيدرآباد ۾ "آغا تاج ڪميٽي" قائم ڪئي وئي.

شازيہ خشڪ

اڄ مشهور ڪلاڪاره شازيہ خشڪ جي جنم جو ڏينهن آهي. هن 16 سيپٽمبر 1970ع تي جامشوري ۾ پنهنجي زندگيءَ جو سفر شروع ڪيو. هن جا وڏا آزاد

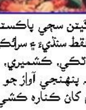

ڪشمير جي نيلم ماڙيءَ جا رهواسي هئا. 1986ع ۾ هن پروفيسر محمد ابراهيم خشڪ سان شادي ڪئي. هن کي ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تي پروڊيوسر ڪوثر برڙي ۽ پاڪستان ٽيليويزن تي سلطانہ صديقيءَ متعارف ڪرايو. هن جي ڳايل لوڪ گيتن سڄي پاڪستان ۾ وڏي مقبوليت ماڻي. هن نه فقط سنڌيءَ ۽ سرائڪيءَ ۾ ڳايو بلڪ اردو، گجراتي، ڍاٽڪي، ڪشميري، پشتو، بلوچي ۽ براهوي ٻولين ۾ به پنهنجي آواز جو جادو جاڳايو. 2019ع ۾ هن ڳائڻ کان ڪناره ڪشيءَ جو اعلان ڪيو.

عبدالحق پرٽ

اڄ مشهور سياستدان عبدالحق پرٽ جي جنم جو ڏينهن آهي. هن 16 سيپٽمبر 1948ع تي ڳوٺ پورٽي، تعلقي ڪنڊياري ضلعي نوشهروفيروز جي هڪ زميندار خاندان ۾ جنم ورتو. اڃا نون مهينن جو مس هو جو سندس والد وفات ڪئي. هن ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي ۽ مئٽرڪ جو امتحان پبلڪ اسڪول حيدرآباد مان پاس ڪيائين اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽيءَ مان بي اي ۽ ايل ايل بي جون سندون حاصل ڪيائين. هن 1979ع ۾ ڊاري يونين ڪائونسل پالهاڻيءَ جو چيئرمين چونڊجي سياسي سفر جي شروعات ڪئي. 1998ع وارين غير جماعتي چونڊن ۾ پهريون ڀيرو سنڌ اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو هو ڪُل 5 ڀيرا صوبائي ۽ قومي اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو. هو صوبائي مال ۽ اينٽي ڪرپشن جو صوبائي وزير پڻ رهيو. هن غريب عوام جي مدد لاءِ 1993ع ۾ "غريب نواز تنظيم" جو بنياد رکيو ۽ نارو شاهه ۾ "غريب نواز اسپتال" قائم ڪئي. هن 4 ڊسمبر 2018ع تي وفات ڪئي.

اخلاق جوکيو

هن نامور صحافيءَ ۽ قوم پرست ڪارڪن جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1968ع ۾ محراب پور ضلعي نوشهري فيروز ۾ ٿيو. هن جو والد محبوب جوکيو سنڌ جو مشهور اديب ۽ گذريو آهي. هن مئٽرڪ پاس ڪرڻ سان گڏ پاڪستان نيول اڪيڊمي ڪراچيءَ مان نيويگيشن ۽ سيمين شپ جي سکيا حاصل ڪئي. هن پنهنجي سياسي سفر جي شروعات ٻارڙن جي تنظيم ساٿي ٻارڙا سنگت ۾ شموليت سان ڪئي. ان بعد لطيف سنگت، جيئي سنڌ اسٽوڊنٽس فيڊريشن، جيئي سنڌ تحريڪ ۽ جيئي سنڌ قومي محاذ (بشير خان قريشي گروپ) جو حصو رهيو. اخلاق جوکئي پنهنجي حياتيءَ جو وڏو حصو هڪ صحافيءَ طور گذاريو آهي. پاڻ سنڌ جي ڪيترين ئي اخبارن ۽ رسالن جو سب ايڊيٽر اسسٽنٽ ايڊيٽر ۽ نيوز ايڊيٽر رهي چڪو آهي. 1998ع ۾ "روزاني تعمير سنڌ اخبار" جو ايڊيٽر مقرر ٿيو هن هفتيوار "ساهتي آواز" جاري ڪئي ۽ سنڌ جي برندڙ مسئلن تي ڪيترائي ڪالم ۽ ايڊيٽوريل لکيا سچ لکڻ جي ڏوهه ۾ جيل ياترا به ڪيائين. هو سٺو اديب پڻ آهي، سندس ڪهاڻين جو ڪتاب "موتين مالها" ڇپجي چڪو آهي. توري گهٽي شاعري پڻ ڪئي اٿس ان کان علاوه بشير خان قريشيءَ جي شخصيت تي ڪتاب "وڏو" پڻ ترتيب ڏئي ڇپرائي چڪو آهي.

مشتاق پرڳڙي

مختيار انڙ

هن مشهور ڪهاڻيڪار ۽ شاعر جو جنم 16 سيپٽمبر 1974ع تي ڳوٺ انين شاخ تعلقي جوهي ضلعي دادوءَ ۾ ٿيو هن شروعاتي تعليم جوهيءَ مان حاصل ڪئي، جڏهن ته مئٽرڪ ۽ انٽر جا امتحان دادوءَ مان پاس ڪيا. هن بي اي جي سند سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪئي هن 1988ع ڌاري ادبي دنيا ۾ پير پاتو ۽ ادبي دنيا ۾ هڪ ڪهاڻيڪار، شاعر ۽ مضمون نگار طور متعارف ٿيو هن جي

ڇپيل ڪتابن ۾ "ٻاڃي" (ڪهاڻيون)، "سفر" (ڪهاڻيون)، "لفظ نہ آهن ڪيڏوٽا" (مضمون، خاڪا ۽ ڪالم) ۽ "موڪي مٽ اپٽيا" (شاعريءَ جو گڏيل ڪتاب) شامل آهن جيوجي ٽوڙ ته بليووڊ جي مشهور فلم "پي ڪي" جو مرڪزي خيال مشتاق پرڳڙيءَ جي لکيل ڪهاڻيءَ "مسٽر پي ڪي ۽ اسلام" تان ورتل آهي هن 18 جولاءِ 2007ع تي دم ڏنيءَ حوالي ڪيو.

عباس ڪوريجو

هن نامور ڪهاڻيڪار ناول نگار ۽ مضمون نگار اڄوڪي ڏينهن تي 1983ع ۾ قمبر شهدادڪوٽ جي ڳوٺ محمد بخش ڪوريجو ۾ پنهنجي حياتيءَ جي پٽڙيءَ تي هلڻ شروع ڪيو هن ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ جي پرائمري اسڪول مان حاصل ڪئي ۽ مئٽرڪ جو امتحان گورنمينٽ هاءِ اسڪول جيئڻ ابڙي مان پاس ڪيو. يارهون ۽ ٻارهون ڪلاس شاهه لطيف ڊگري ڪاليج قمبر ۾ پڙهيو هن ايڪانامڪس سنڌي ادب ۽ ڪمپيوٽر سائنس ۾ ماسٽر ڊگريون حاصل ڪيون آهن عباس ڪوريجي اسڪول ۾ پڙهڻ دوران ڪهاڻيون لکڻ شروع ڪيون هو اڃا اٺين ڪلاس جو شاگرد هو. جڏهن سندس پهرين ڪهاڻي "ٻاجا" ڇپجي پڌري ٿي ان بعد لاڳيتو ڪهاڻيون ۽ ناول لکندو رهيو آهي سندس ڇپيل ڪتابن ۾ "چنڊ پيرن هيٺ" (ڪهاڻيون)، "پنهنجي قرتي" (ڪهاڻيون)، "جديد ڪهاڻي: فن ۽ موضوع" (تحقيق)، "ادب ۽ انتها پسندي" (مضمون)، "وڻ" (ناول) ۽ "بيٺل پاڻي" (ناول) شامل آهن.

آخوند حاجي فيض محمد

آخوند حاجي فيض محمد پنهنجي دور جو هڪ محنتي استاد، ايماندار آفيسر ۽ ليکڪ هو هو 1894ع ڌاري آخوند محمد اسماعيل جي گهر نوشهري فيروز جي شهر ۾ پيدا ٿيو ابتدائي تعليم پنهنجي شهر مان ئي حاصل ڪيائين، جڏهن ته مئٽرڪ جو امتحان نوشهري فيروز مان پاس ڪيائين عملي زندگيءَ جي شروعات ڪوڙو مل چنڊن مل (ڪي سي) اسڪول ۾ ماستريءَ سان ڪيائين اڳتي هلي تعليم کاتي ۾ ڀرپورائين بيٽ آفيسر ۽ پوءِ ايجوڪيشن سپروائيزر طور خدمتون سرانجام ڏنائين رٽائر ٿيڻ کان پوءِ ڀيهر ڪي سي اسڪول ۾ ماستري ڪيائين هن 1932ع ۾ حج جي سعادت حاصل ڪئي ۽ حج جو سفرنامو "پلي پار ڏي سفر" جي عنوان سان لکيائين. جيڪو 2010ع ۾ ڇپجي پڌرو ٿيو سندس ٻين ڇپيل ڪتابن ۾ "قاديانيءَ جو چيلينج ۽ ان جو جواب" ۽ "تاريخ القرآن" شامل آهن هن 16 سيپٽمبر 1954ع تي راهه رباني ورتي.

ساقي سجاولي

ساقي سجاوليءَ جو شمار سنڌ جي برک ڪهاڻيڪارن، سنڌيڪارن ۽ ناٽڪ نويسن ۾ ٿئي ٿو سندس اصل نالو غلام احمد هو ۽ هن جو جنم 10 جنوري 1914ع تي سجاول ضلعي جي هڪ ننڍڙي ڳوٺ ۾ محمد عارب داروغي جي گهر ۾ ٿيو تعليم حاصل ڪرڻ بعد پهريائين داروغو، پوءِ ڪلارڪ ۽ بعد ۾ اسڪول ۾ استاد مقرر ٿيو ٻالڪپڻ کان ئي لکڻ جو شوق هئس سندس پهرين ڪهاڻي "آهه غريبي تو مون کي تمنائن کان روڪيو" الوحيد اخبار ۾ 1936ع ۾ ڇپي ان بعد سندس ڪهاڻيون ۽ افسانا مختلف ادبي رسالن جي زينت بڻجندا رهيا آهن هن 1948ع ۾ "اهل قلم" نالي سان هڪ رسالو جاري ڪيو جنهن جو پاڻ ئي ايڊيٽر هو اهو رسالو پاڪستان ٺهڻ ڪانپوءِ ڇپجندڙ اوائلي سنڌي ادبي رسالن مان هڪ هو هن خليل جبران جي مشهور ناول The Prophet جو سنڌيءَ ۾ ترجمو ڪيو هن "ساقي آرٽ سرڪل" قائم ڪري سنڌ جي لاڙ واري حصي ۾ ڪيترائي اسٽيج ڊراما پيش ڪيا ۽ انهن ۾ اداڪاريءَ جا جوهر به ڏيکاريائين ساقي سجاوليءَ جا 22 ڪتاب ڇپجي چڪا آهن ۽ ڪيترائي ڇپجڻ جي اوسيئڙي ۾ آهن هن 16 سيپٽمبر 1960ع تي وفات ڪئي.

اعجاز علي خان جتوئي

هن نامور سياستدان جو جنم 5 آڪٽوبر 1954ع تي دادو ضلعي جي ڳوٺ ٻيٽو جتوئيءَ ۾ ٿيو سندس والد عبدالحميد خان جتوئي به نامور سياستدان هو اعجاز علي جتوئيءَ شاگرديءَ واري زماني ۾ سنڌ نيشنل اسٽوڊنٽس فيڊريشن ۾ شموليت اختيار ڪري پنهنجي سياسي سفر جي شروعات ڪئي. هن ايم آر ڊي تحريڪ ۾ ڀرپور حصو ورتو ۽ انهيءَ تحريڪ دوران قيد پڻ ڪاٽيائين. هن 1985ع ۾ بلدياتي چونڊن ۾ حصو ورتو ۽ ساڳئي ئي سال پاڪستان جي سينيٽ جو ميمبر چونڊيو ويو. اڳتي هلي 1997ع ۾ مسلم ليگ جي پليٽ فارم تان ٻيهر سينيٽر چونڊيو ويو. 1988ع ۾ سائين جي ايم سيد جي جوڙيل "سنڌ قومي اتحاد" ۾ شموليت اختيار ڪيائين. هو ڪجهه عرصو ضلعي ڪائونسل دادوءَ جو ميمبر پڻ رهيو هن 16 سيپٽمبر 1997ع تي آمريڪا جي شهر فينڪس ۾ وفات ڪئي.

امداد علي سرائي

امداد علي سرائي پنهنجي دور جو مشهور محقق اديب ۽ شاهه جي شاعريءَ جو سچو عاشق ۽ پارکو هو هن قمبر شهدادڪوٽ ضلعي جي شهر نصيرآباد ۾ 4 سيپٽمبر 1936ع تي پنهنجي حياتيءَ جو سفر شروع ڪيو هن ابتدائي تعليم پنهنجي شهر نصيرآباد مان حاصل ڪئي ۽ مئٽرڪ جو امتحان ڪراچيءَ مان پاس ڪيو اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽيءَ مان ايم اي (سنڌي) ۽ ايل ايل بي جون سندون حاصل ڪيائين. هن سنڌ جي روينيو کاتي ۾ مختلف عهدن تي رهي ڪم ڪيو جن ۾ اسسٽنٽ مختيارڪار، انچارج مختيارڪار ۽ ڪمشنر حيدرآباد جو آفيس سپرنٽنڊنٽ وغيره جهڙا اهم عهدا شامل آهن هن کي ٻالڪپڻ کان ئي شاهه جي شاعريءَ سان عشق جي حد تائين محبت هئي. شمس العلماءُ علامه عمر بن محمد دائودپوٽي کي شاهه جو رسالو ترتيب ڏيڻ ۾ مددگار رهيو. ڀٽائيءَ جو اڻ ڇپيل ڪلام هٿ ڪرڻ لاءِ رڻ ڪڇ، ٻاڙمير، اديپور، گانڌيڌام، احمدآباد ۽ الهاس نگر جهڙن ڏورانهن علائقن جو سفر ڪيائين. ان کان علاوه هندستان جي ٻين به علائقن جو سفر ڪيائين هن جيڪي بيش بها ڪتاب لکيا، تن ۾ "املهه اڻ تورا"، "قدم ڪاپڙين جا" ۽ "ڪشتي منجهه ڪٽا" شامل آهن. هن انمول انسان 16 سيپٽمبر 2002ع تي اسان کان هميشه لاءِ موڪلايو.

CLASSIFIED ADVERTISMENT

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج هالا
سڪسيشن سوٽ نمبر 47 سال 2026

سائين بخش ولد غلام رسول ذات ڪيريو رهاڪو ڳوٺ منصوره ڏيرر پي او منصوره تعلقو سعيد آباد ضلعو مٽياري..اپليڪينٽ. بخلاف. (1)مسمات زاهده بيواه سومر ڪيريو ڌيءُ غلام رسول (2) محمد بخش ولد غلام رسول (3) مسمات شاهده زال صاحب خان ڪيريو ڌيءُ غلام رسول (4)مسمات عاشي ڌيءُ غلام رسول (5) نظام ولد غلام رسول (6) صدا حسين ولد غلام رسول (7) مسمات شهلا زال علي محمد ڌيءُ غلام رسول (8) حسين بخش ولد غلام رسول ذات ڪيريو رهاڪو ڳوٺ منصوره ڏيرر پي او منصوره تعلقو سعيد آباد ضلعو مٽياري (9) امام بخش ولد غلام رسول (عمر 15 سال) (10) حاجاڻي ڌيءُ غلام رسول (عمر 13سال) (11) جنرل پبلڪ ايٽ لارج..ريسپونڊنٽس

.مٿين ريسپونڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين اپليڪينٽ سڪسيشن درخواست زير قلم 372 سڪسيشن ايڪٽ تحت داخل ڪئي آهي فوتي غلام رسول شناختي ڪارڊ نمبر 4130167292337 وفات جي تاريخ 27-02-2026 جي سڪسيشن سرٽيفڪيٽ حاصل ڪرڻ لاءِ پرايرٽي ۾ 25 سيڪڙو Compensation Amount انشورنس ڪمپني ڏانهن نالي Beemah Company (Al Rajhi Lilameen altawuni Kingdom of Saudi Arabia تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاه ٿو ڪجي ته 28-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج هالا

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج هالا
سڪسيشن سوٽ نمبر 41 سال 2026

امان الله ولد الله رکيو رهاڪو ڳوٺ جمال ڏاهري هالا نيو ضلعو مٽياري..اپليڪينٽ. بخلاف. (1) مسمات ياسمين ڏاهري بيواه الله رکيو (2) مس صنم ڌيءُ الله رکيو (3) مس افشان ڌيءُ الله رکيو (4) مس صفيه ڌيءُ الله رکيو (5) حفيظ الله ولد الله رکيو (6) مس رابيل ڌيءُ الله رکيو سيريل نمبر 1 کان 2 بالغ سيريل نمبر 3 کان 6 مائنر معرفت گارڊين مسمات ياسمين ڏاهري رهاڪو ڳوٺ جمال ڏاهري هالا نيو ضلعو مٽياري (7) جنرل پبلڪ ايٽ لارج..اپوننٽس

.مٿين اپوننٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين اپليڪينٽ سڪسيشن درخواست زير قلم 278 سڪسيشن ايڪٽ تحت داخل ڪئي آهي فوتي الله بخش شناختي ڪارڊ نمبر 4130157570841 وفات جي تاريخ 01-02-2023 جي سڪسيشن سرٽيفڪيٽ حاصل ڪرڻ لاءِ پرايرٽي ۾ 02 Burslet 77.500 Gross Net 54.00 Grams 02 Teeka Gross 29.200 Net 18.00 Grams Total Gross 106.700 Net 72.00 Grams) تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاه ٿو ڪجي ته 23-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج هالا

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج VI حيدرآباد
(روبرو جناب خالد حسين لغاري)
ايگزيڪيوشن سوٽ نمبر 28 سال 2026
سمري سوٽ نمبر 197 سال 2025

محمد شريف.پلينٽف. بخلاف. شهزاد احمد شاه ولد خورشيد احمد شاه رهاڪو گهر نمبر 514/1 نزد پراڻي عيدگاه صدر ڪينٽ حيدرآباد..ڊفينڊنٽس

.مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف ايگزيڪيوشن درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاه ٿو ڪجي ته 16-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج VI حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج IV حيدرآباد
(روبرو جناب صدام حسين نوهڙي)
فيملي سوٽ نمبر 992 سال 2026

ڪونج ڌيءُ مهر علي ڪتياڻ.پلينٽف. بخلاف. حامد ڪتياڻ ولد بلوچ ڪتياڻ رهاڪو ڳوٺ ڏگاٽو ڪتياڻ پي او ڪنڊا تعلقو واره ضلعو قمبر شهدادڪوٽ..ڊفينڊنٽس

.مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لا درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاه ٿو ڪجي ته 24-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج IV حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سيڪنڊ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج ميهڙ
سڪسيشن سوٽ نمبر 39 سال 2026

سمير علي ولد وزير علي چنڊ وينل ڳوٺ ابراهيم چنڊ تعلقو ڪي اين شاه ضلعو دادو.عرضدار. بخلاف. (1) مسمات عزيز بانو (2) مسمات نظير خاتون (3) علي (4) علي سفير (5) عام پبلڪ..مخالف ڌر

جيئن ته مٿين عرضدار سڪسيشن درخواست داخل ڪئي آهي جنهن جو چوڻ آهي ته سنڌس والد جنهن پنهنجي حياتي ۾ سنڌ بينڪ ڪي اين شاه ۾ هاري ڪارڊ ۽ ان جا پئسا ملڻ لاءِ درخواست ڏني هئي جنهن کي حاصل ڪرڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاه ٿو ڪجي ته 22-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سيڪنڊ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج ميهڙ

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سيڪنڊ فيملي جج ٽنڊو الهيار
فيملي سوٽ نمبر 145 سال 2026

مسمات شيرين ڌيءُ غلام محمد (مرحوم) زال نويد احمد ذات سهتو رهاڪو راحب پاڙو ٽنڊو الهيار.پلينٽف. بخلاف. نويد احمد ولد نذير احمد ذات ميمڻ رهاڪو مصري شاه پاڙو نصرپور حال رهاڪو ملڻ شاه پاڙو چمبڙ روڊ ضلعو ٽنڊو الهيار ...ڊفينڊنٽس

.مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لا درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاه ٿو ڪجي ته 29-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سيڪنڊ فيملي جج ٽنڊو الهيار

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج شهيد بينظير آباد
(روبرو جناب عابد علي لاڪو)
گارڊين سوٽ نمبر 109 سال 2026

شاهنواز ولد گل محمد خاصخيلي رهاڪو محمدي ٽائون تعلقو نوابشاه.اپليڪينٽ. بخلاف. غلام مصطفيٰ ولد گل محمد خاصخيلي رهاڪو محمدي ٽائون نوابشاه ضلعو شهيد بينظير آباد (2) جنرل پبلڪ ...اپوننٽس

.مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين اپليڪينٽ گارڊين درخواست زير قلم 7,10 گارڊين اينڊ وارڊ ايڪٽ تحت داخل ڪئي آهي صغير نالي فراز جي گارڊين جي مقرري بابت تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاه ٿو ڪجي ته 18-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج شهيد بينظير آباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج شهيد بينظير آباد
(روبرو جناب عابد علي لاڪو)
ايگزيڪيوشن درخواست نمبر 27 سال 2026
فيملي سوٽ نمبر 409 سال 2022

مسمات صغرا ڌيءُ خان محمد سيال رهاڪو پٺاڻي ڪالوني نزد حبيب شگر مل نوابشاه.پلينٽف. بخلاف. عرفان علي ولد محمد صفر سيال رهاڪو ڳوٺ فتح محمد تعلقو ڪنڊيارو ضلعو نوشهروفيروز ...ڊفينڊنٽس

.مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف زير قلم 13(3) فيملي ايگزيڪيوشن درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاه ٿو ڪجي ته 17-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج شهيد بينظير آباد

عام اطلاع

هي اعلان عام اطلاع لاءِ ڏنو وڃي ٿو ته مان سيد شرافت علي ولد سيد عنايت علي سروي نمبر 204 بابت) .N.O.C اين او سي) حاصل ڪرڻ لاءِ درخواست جمع ڪرائي رهيو آهيان.جاتايل سروي نمبر 204 جي زمين 45 ايڪڙ 22 گهنٽا ديهه ٽڪ مڪان ٽپو ڪلو ڪوهار تعلقو ٽانڊو بولا خان ضلع جامشورو. جيڪڏهن ڪنهن به شخص کي ڄاڻايل يا ان جي ماپ/حدبندي بابت ڪنهن قسم جو اعتراض يا دعويٰ هجي ته هو هي اعلان شايع ٿيڻ جي تاريخ کان ست (7) ڏينهن اندر پنهنجي اعتراض سان گڏ تپيدار سرڪل آفيس / مختيارڪار صاحب جي آفيس سان رابطو ڪري.مقرر مدت گذرڻ کان پوءِ ڪنهن به اعتراض تي قانون موجب غور نه ڪيو ويندو ۽ اين او سي جي ڪارروائي اڳتي وڌائي ويندي.

سيد شرافت علي ولد سيد عنايت علي

عام اطلاع

جيئن ته درخواستگذار نالي سيد امير علي شاه ولد نياز حسين شاه وينل اوڏيرو لعل اسٽيشن تعلقو مٽياري اسان جي آفيس ۾ درخواست ڏني آهي ته سنڌس والده نالي مسمات ماريت بنت مهدي شاه زوجه نياز حسين شاه جيڪا تاريخ 22-03-2023 تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي ڪاتي تي زرعي زمين ديهه ڪلٽي تپو اي نوبت مري تعلقو مٽياري ۾ آهي جنهنجو هيلين جائز وارث جي نالي فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي (1) سيد امير علي شاه (پٽ) (2) نياز حسين شاه (گهروارو) درخواستگذار جو وڪيل چوڻ آهي ته فوتي فقه اهل تشيع جو مسلمان هو سنڌس والد ۽ والده فوتي جي حياتي ۾ فوت ٿي ويل آهن اهڙي تصديق بن شاهدن نالي (1) نظير حسين شاه ولد مهدي شاه نمائي (2) يار علي شاه ولد عبدالله شاه نمائي جن ڳوٺ اوڏيرولعل اسٽيشن ۾ مقرر ڪيل جلسه عام ۾ شريڪ ٿي اسانجي روبرو پڻ ڪئي آهي جنهنڪري هر خاص ۽ عام کي اطلاع ٿو ڪجي ته جيڪڏهن ڪنهن به شخص يا اداري کي فوتي جي مٿين جائز وارثن يا زرعي زمين بابت ڪو به اعتراض هجي ته هن اشاعت جي 07 ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت ۾ روبرو هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ پيش مري مدي گذري وڃڻ بعد ڪو به اعتراض ٻڌڻ جوڳو نه رهندو ۽ سنڌ لينڊ روينيو ايڪٽ 1967 جي سيڪشن 42 موجب فوتي جي مٿين جائز وارثن جي نالي فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو ويندو

مختيارڪار روينيو تعلقو مٽياري

عام اطلاع

جيئن ته درخواستگذار نالي سيف الله ولد طارق جاويد آرائين وينل محمد حسين آرائين تعلقو مٽياري اسان جي آفيس ۾ درخواست ڏني آهي ته سنڌس والد نالي طارق جاويد آرائين ولد محمد سرور جيڪو تاريخ 25-06-2021 تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي ڪاتي تي زرعي زمين ديهه سعيد پور اي نوبت مري تعلقو مٽياري ۾ آهي جنهنجو هيلين جائز وارث جي نالي فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي (1) سيف الله آرائين (پٽ) (2) مسمات زاهده (بيواه) درخواستگذار جو وڪيل چوڻ آهي ته فوتي فقه اهل تشيع جو مسلمان هو سنڌس والد ۽ والده فوتي جي حياتي ۾ فوت ٿي ويل آهن اهڙي تصديق بن شاهدن نالي (1) آصف علي ولد محمد اسحاق آرائين (2) خالد جاويد ولد عبدالشڪور آرائين جن ڳوٺ مولوي محمد يوسف ۾ مقرر ڪيل جلسه عام ۾ شريڪ ٿي اسانجي روبرو پڻ ڪئي آهي جنهنڪري هر خاص ۽ عام کي اطلاع ٿو ڪجي ته جيڪڏهن ڪنهن به شخص يا اداري کي فوتي جي مٿين جائز وارثن يا زرعي زمين بابت ڪو به اعتراض هجي ته هن اشاعت جي 07 ڏينهن اندر پنهنجو اعتراض لکت ۾ روبرو هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ پيش مري مدي گذري وڃڻ بعد ڪو به اعتراض ٻڌڻ جوڳو نه رهندو ۽ سنڌ لينڊ روينيو ايڪٽ 1967 جي سيڪشن 42 موجب فوتي جي مٿين جائز وارثن جي نالي فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو ويندو

مختيارڪار روينيو تعلقو مٽياري

عام اطلاع

هر خاص ۽ عام کي اطلاع ٿو ڏجي ته عرضدار محمد زين شيخ ولد پرويز اختر رهاڪو تعلقو حيدرآباد اسان کي درخواست ڏني آهي ته سنڌس نالي پرويز اخترولد شيخ سردار احمد تاريخ 11-09-2014تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي نالي تي زرعي زمين سروي نمبر 130,131,61/A,66/A,B ايراضي 09-21 ديهه هاليپوٽو تپو سيري تعلقو حيدرآباد ۾ آهي جنهن جو فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي فوتي فوت ٿيڻ ڪانپوءِ هيٺ ڄاڻايل قانوني ۽ حقيقي وارث ڇڏيا آهن اهڙي گواهي ٻن گواهن جلسه عام بيان ۾ ڏني آهي (1) محمد معاذ (پٽ) (2) محمد زين شيخ (پٽ) (3) عروج شيخ (ڌي) (4) شائره سفيان (ڌي) (5) مسمات قمر سلطان (بيواه) جن جي نالن تي فوتي ڪاتا تبديل ڪرڻ لاءِ درخواست ڏني آهي جيڪڏهن مٿين وارثن کانسواءِ فوتي جو ٻيو ڪوبه جائز وارث هجڻ جي دعوي ڪري ٿو يا ڪيس فوتي ڪاتا تبديل ڪرڻ تي ڪو اعتراض هجي ته هن اشاعت شايع ٿيڻ جي (7) ڏينهن جي اندر سمورن دستاويزي ثبوتن سان گڏ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس واقع جڪراڻاٽڪ مير پور خاص روڊ حيدرآباد ۾ روبرو پيش ڪري معياد گذرڻ بعد فوتي ڪاتو تبديل ڪيو ويندو ۽ ڪوبه اعتراض يا دعويٰ قابل قبول نه هوندو

مختيارڪار تعلقو حيدرآباد

عام اطلاع

هر خاص ۽ عام کي اطلاع ٿو ڏجي ته عرضدار مسمات مرادان ڌيءُ محمد علي زال خير محمد رند رهاڪو سيوهڻ شريف اسان کي درخواست ڏني آهي ته سنڌس نالي محمد علي ولد بجر خان رند تاريخ 08-03-1970 تي فوت ٿي ويو آهي جنهن جي نالي تي زرعي زمين سروي نمبر 262,249,245,243,250/B ايراضي حصي موجب ديهه هاليپوٽو تپو سيري تعلقو حيدرآباد ۽ سروي نمبر 4 to 96/1 ديهه سهتا ۾ آهي جنهن جو فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي فوتي فوت ٿيڻ ڪانپوءِ هيٺ ڄاڻايل قانوني ۽ حقيقي وارث ڇڏيا آهن اهڙي گواهي ٻن گواهن جلسه عام بيان ۾ ڏني آهي (1) ڏني بخش (پٽ) (2) شهد خان (پٽ) (3) مسمات مرادان (ڌي) (4) خاتون (ڌي) جن جي نالن تي فوتي ڪاتا تبديل ڪرڻ لاءِ درخواست ڏني آهي جيڪڏهن مٿين وارثن کانسواءِ فوتي جو ٻيو ڪوبه جائز وارث هجڻ جي دعوي ڪري ٿو يا ڪيس فوتي ڪاتا تبديل ڪرڻ تي ڪو اعتراض هجي ته هن اشاعت شايع ٿيڻ جي (7) ڏينهن جي اندر سمورن دستاويزي ثبوتن سان گڏ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس واقع جڪراڻاٽڪ مير پور خاص روڊ حيدرآباد ۾ روبرو پيش ڪري. معياد گذرڻ بعد فوتي ڪاتو تبديل ڪيو ويندو ۽ ڪوبه اعتراض يا دعويٰ قابل قبول نه هوندو

مختيارڪار تعلقو حيدرآباد

بقايا 1 "روزاني عبرت"

ورهين جي وڪرم ولد اڪرم مسيح جو لاش مليو ڇيپا ايمبولينس جي ذريعي لاش قانوني ڪارروائي جي لاءِ جناح اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي جهانگير روڊ نمبر 2 مارڪن ڪوارٽر موتي مسجد جي ويجهو گهر ۾ ڪم ڪرڻ جي دوران بجلي جو ڪرنٽ لڳڻ جي نتيجي ۾ 27 سالن جو اساما ولد سنارو فوت ٿي ويو نصرت ڀٽو ڪالوني ويجهو رحمانيا مسجد لڳ روڊ ڪناري تان 55 سالن جي نامعلوم شخص جو لاش ...

ڳالهيون ڪري رهيا آهن اڳوڻي صوبائي وزير حسن چانهيو جو اغوا ان جو مثال آهي هن چيو ته ملڪ ۾ ميرٽ بدران جعلسازي ۽ ڪرپشن عام ٿي وئي آهي حيدرآباد ۾ شاگرد سڙڪ تي ڪيمپ لڳائي ويٺا آهن اسان انهن جي حمايت ڪريون ٿا.

بقايا 8 "روزاني عبرت"

مظاهرين چيو ته ڊي ايڇ او مسلسل ڊاڪٽرن، پيرا ميڊيڪل اسٽاف سميت ملازمن سان ناجائز طريقي سان تنگ ڪري رهيو آهي مدوائف اسڪول جي پرنسپال ...

دانهيندي چيو ته ڪجهه عرصو اڳ منهنجي شادي آصف علي جتوئي سان ٿي هئي جنهن مان مون کي ٻن ٻارن جي اولاد آهي. هن الزام لڳايو ته سهرو بشير احمد جتوئي سميت ٻيا ساهرا شادي جي ڪجهه وقت بعد بلاجواز مون سان جهيڙو ڪري مون کان طلاق ڏيارڻ لاءِ زور ڀريندا هئا، سهري ۽ ٻين ساهرن گڏيل 4 اپريل تي اسان زال مڙس جو ڪوڙو طلاق نامو ٺهرائي اسان کي بليڪ ميل ڪيو جنهن کان پوءِ اسان مولوين کان فتويٰ ورتي ۽ انهن ان طلاق نامي کي ڪوڙو قرار ڏنو ...

ڪنهن کي به ڪا رعايت نه ڏني ويندي حدخلين جي خاتمي تائين آپريشن جاري رهندو

بقايا 21 "روزاني عبرت"

آهي اسان ان عمل کي ساراهيون ٿا پر جيڪا موجوده وفاقي حڪومت آهي اها پيپلزپارٽي جي حمايت سان وجود ۾ آهي پيپلزپارٽي وزيراعظم کان محسن نقوي جي استعفي جو مطالبو ڪري يا وفاقي حڪومت کان عليحدگي اختيار ڪري سنڌ جي ورهاڱي خلاف ڪي ٿيڙا شيطان خالد مقبول صديقي فاروق ستار مصطفي ...

ڊي او حيسڪو سيوهڻ ياسر ميمڻ جي اڳواڻي ۾ آپريشن جاري رکيو ويو حيسڪو ٽيم مختلف پاڙن بندر محلا پراڻو بس اسٽاپ، ڪريلا محلا سميت شهر جي مختلف علائقن ۾ غير قانوني ڪنيڪشن خلاف ڪارروائي ڪئي وئي، حيسڪو ٽيم پاران ڄاڻايل علائقن ۾ ڦٽين ۽ لڳل چوري وارا ڪنيڪشن وڏي انگ ۾ ڪاٽي تارون قبضي ۾ وٺي چڏيون ان حوالي سان ايس ڊي او حيسڪو سيوهڻ ياسر ميمڻ چيو آهي ته ڪارروائي دوران غير قانوني ڪنيڪشن ختم ڪري بجلي چوري جي ...

ڪرونائيز سميت سڄي سنڌ ۾ "سنڌ منهنجي امان جي عنوان هيٺ عوامي رابطا مهم ۽ علائقن جو اعلان ڪندي چيو آهي ته ڪنهن به غير آئيني غيرقانوني، غير جمهوري، پي سي آر ريگيوليشن يا ريفرنڊم جي ذريعي سنڌ ۾ زبردستي آئيني فيصلا ڪندڙن جون گوليون ختم ٿي ويندين ۾ ڪروڙين سنڌين جا سينا ختم نه ٿيندا.

بقايا 38 "روزاني عبرت"

ٽيم گنڊي نالي مان ڪيل اصل مالڪ حوالي ڪري ڇڏيو آهي

بقايا 46 "روزاني عبرت"

چانڊيو وٺي آهي ان سلسلي ۾ وليد قاضي جي حد مان گم ٿيل ٻن ٻارڙن صورت المنتها ۽ ماهر نون جڏهن ته حيدري قاضي جي حد مان گم ٿيل عريبا بروهي ۽ الائڪ بروهي جي گمشدگي جو بروقت اطلاع ملڻ تي لڙڪاڻو پوليس سمورا وسيلا ڪتب آڻيندي گم ٿيل ٻارڙن کي جي ڳولا ڪري ڪيس وارثن حوالي ڪري ڇڏيو آهي ...

کراچي جي مختلف علائقن ۾ الڳ الڳ واقعا، 2 لاش ملڻ سميت 4 ڇڻا فوت

ملير ڪينٽ ۾ گهر مان 35 ورهين جي زخمر مسيح جو ڏنڊو بڏل لاش هٿ آيو

جهانگير روڊ تي گهر ۾ ڪم دوران بجلي جو ڪرنٽ لڳڻ سبب 27 ورهين جو اساما فوت

نصرت پٽو ڪالونيء ۾ سرحاڻي ٽائون مان 55 ورهين جي نامعلوم شخص ۽ 42 ورهين جي جاويد جا لاش هٿ آيا

جانبوز: ڪاميڊ تاج محمد خان جي ياد ۾ منعقد ڪيل تقريب ڪي مير نادر احمد خطاب ڪري رهيو آهي

ڪاميڊ تاج محمد ابڙو جي خدمتن تي پيغام لاءِ سنڌالاهي ۽ سيمينار منعقد

ڪاميڊ جون خدمتون تاريخ جو روشن باب آهن: ڈاڪٽر فتح محمد مري

تقريب کي مير نادر علي ابڙو، ڈاڪٽر قياس لطيف تاج جويو ۽ ٻين خطاب ڪيو

جانبوز: سنڌ يونيورسٽي جي ايسوسيئيٽ آف سنڌالاهي طرفان سنڌ جي نامياري اديب، ڪالر نڪال سياسدان، صحافي ۽ سماج سڌارڪ ڪامريڈ تاج محمد لطيف جي شخصيت ۽ ڪردار تي سيمينار منعقد ڪيو ويو. ڏسو صفحو 5

ملڪ ۾ ميرٽ بدران ميلهاسڙي ۽ ڪوٽا سسٽم ختم ڪرڻ لاءِ ڏاهي، خلاف مرڪزي جلوس

وڏي صوبا ناهڻ بدران اختيار هيلين سطح تائين منتقل ڪري ڏنا وڃن

حيدرآباد ۾ شاگرد مرڪ ڪهاڙي تائين پهچي ٻڌ هوڏانهن تي احتجاج ڪندڙ شاگرد

نارٿ ڪراچيءَ ۾ ٽريفڪ جام خراب ڪرڻ جي ڪوشش ڪندڙ 18 احتجاجي مظاهرين جي گرفتاري جي مذمت

بدين (ع ر) صوبائي محتسب ڊويزن بدين ۽ ٽنڊي الهيار ۾ ٽريفڪ جي بهتر انتظام ۽ ڪنٽرول لاءِ ڪيل چيڪنگ دوران ڪيترن ئي گاڏين جي ڊرائيورن جي غير حاضري ۾ گاڏين جا چاٻيون ڪڍي ورتيون. ڪراچي ايسوسيئيٽڊ ٽرانسپورٽ اٿارٽي (KATI) جي ڊرائيورن ۽ ڪنڊڪٽرن جي ڪيل مظاهري ۽